

Dokumentin sisältö

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2017 - 2020

-1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi
-2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi
-3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2021 - 2025

-4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset
-5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat
-6 Hyvinvointisuunnitelma

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

-7 Suunnitelman laatijat
-8 Suunnitelman hyväksyminen

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2017 - 2020

JOHDANTO

Kuntalaki edellyttää kunnilta asukkaiden hyvinvoinnin edistämistä.

Terveystieteiden laki puolestaan velvoittaa kuntia laatimaan hyvinvointikertomuksen. Lain mukaan kunnan on valmisteltava laaja hyvinvointikertomus valtuustokausittain.

Reisjärven kunta on sitoutunut Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimukseen, jonka mukaisesti Reisjärven kunta osaltaan edistää ja kehittää pohjoispohjalaisten ihmisten hyvinvointia. Yhteisen hyvinvointikäsityksemme mukaan pohjoispohjalainen ihminen voi hyvin silloin, kun hän kokee elävänsä hyvää arkea ja mielekästä elämää.

Hyvinvointiin vaikuttavat jokapäiväiset arjen tarpeet, askareet, yhteisö ja ympäristö, joissa eletään ja toimitaan. Toiminta ja arjen valinnat vaikuttavat omaan, läheisten ja tulevien sukupolvien hyvinvointiin. Toiveena on tulla kuulluksi, nähdyksi, hyväksytyksi ja ymmärretyksi ihmisenä enkä yksittäisten tarpeiden kautta. Sopimusta voidaan tarkistaa vuosittain sovittavilla konkreettisimmilla yhteiskehittämisen teemoilla. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimus on laadittu vuosille 2019-2025.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimus 2019-2025

Hyvinvointikertomus prosessina

VALTUUSTOKAUSITTAIN TOISTUVA SYKLI

VUOSITTAIN TOISTUVA SYKLI

Huomioi

Valtuustokauden lopussa laaja hyvinvointikertomus kuvaa hyvinvoinnin tilaa, kokoaa tehdyn työn ja ehdottaa pitkän aikavälin tavoitteet seuraavalle valtuustolle. Uusi valtuusto tarkentaa laajan hyvinvointikertomuksen vuosittaiset tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista.

Reisjärven kunnan laaja hyvinvointikertomus on kerran valtuustokaudessa valtuustolle laadittava asiakirja, joka sisältää katsauksen kuntalaisten hyvinvointiin ja hyvinvoinnin edistämiseksi toteutetuista toimenpiteistä. Asiakirja koostuu kolmesta osasta. Ensimmäinen osa kuvaa väestön hyvinvoinnin kehitystä valtuustokaudella 2017-2020. Toinen osa sisältää suunnitelman kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi valtuustokaudella 2021-2025. Kolmas osa on hyvinvointikertomuksen valtuustokäsittely.

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

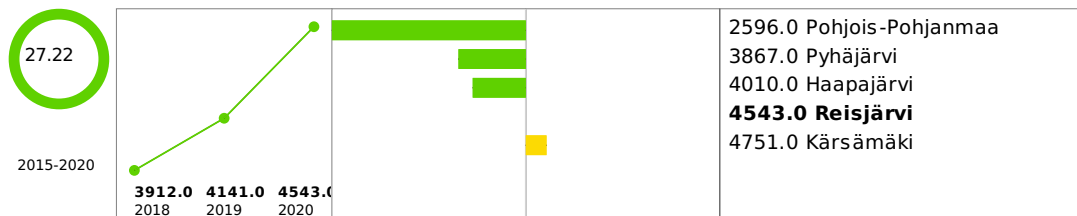
Hyvinvointikertomuksen pohjana on käytetty Kuntaliiton ylläpitämää sähköistä hyvinvointikertomus -työkalua, josta on poimittu kuntalaisten hyvinvointia kuvaavia indikaattoreita. Indikaattoritietojen valinnassa on hyödynnetty Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen julkaisemaa ehdotusta hyvinvointikertomusten minimietosisällöksi. Vertailukuntina Reisjärvellä ovat Haapajärvi, Kärsämäki ja Pyhäjärvi sekä Pohjois-Pohjanmaa. Lisäksi kertomusta on täydennetty keräämällä tietoa Reisjärven kuntalaisille tehtyjen kyselyjen kautta.

TALOUS JA ELINVOIMA

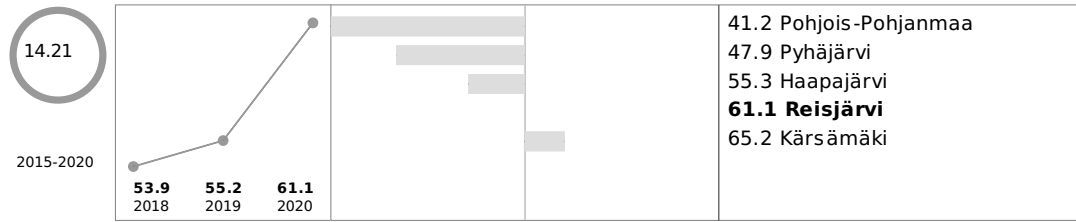
Talous

Tulot

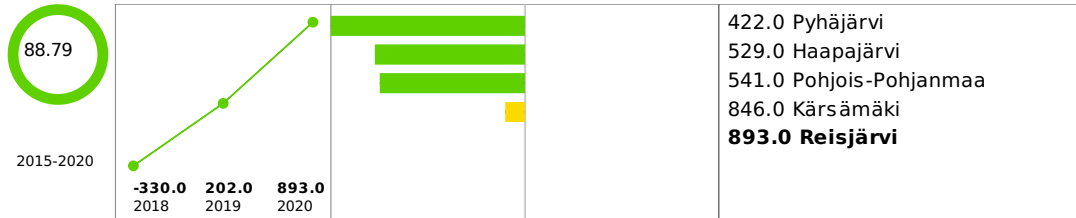
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

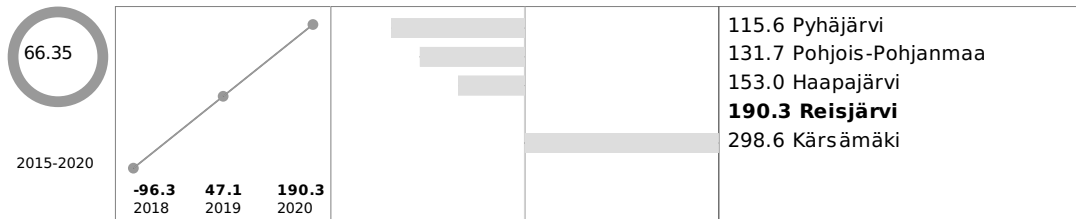
Valtionosuudet, % nettokustannuksista

Vuosikate, euroa / asukas

Vuosikate, % poistoista

Lainakanta, euroa / asukas

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

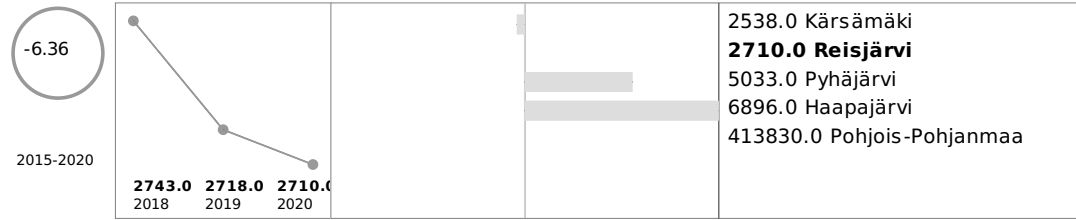
Verotulot, euroa / asukas

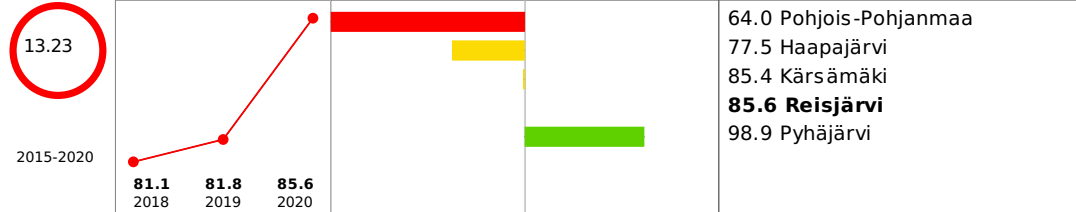
Elinvoima

Väestö

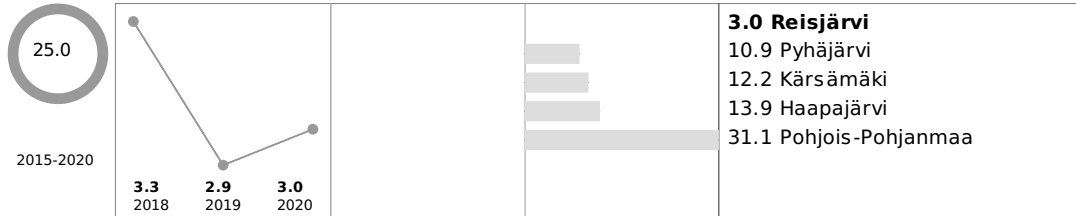
Väestö 31.12.

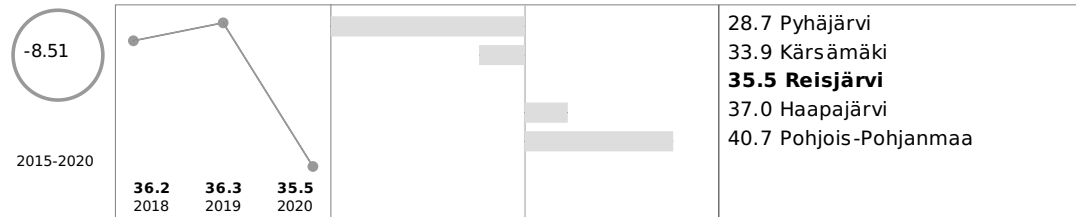
Huoltosuhte, demografinen

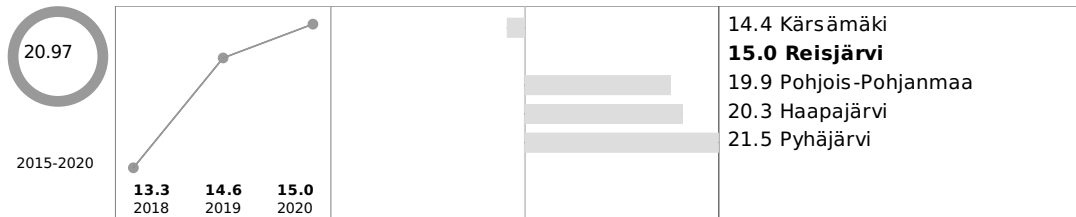
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

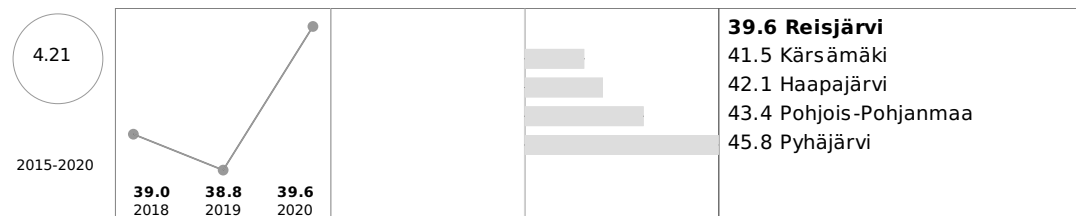
Lapsiperheet, % perheistä

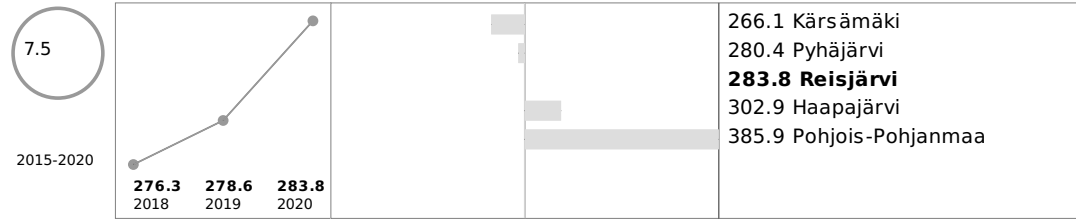
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

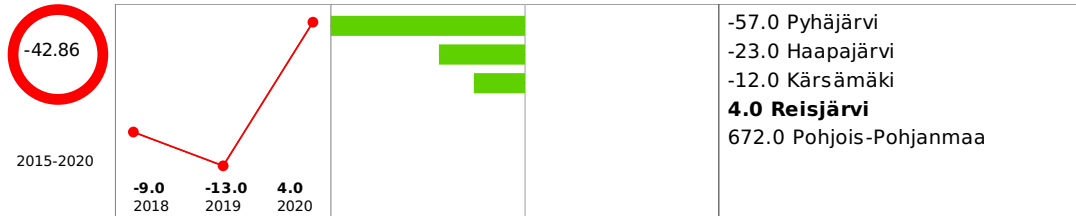
Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

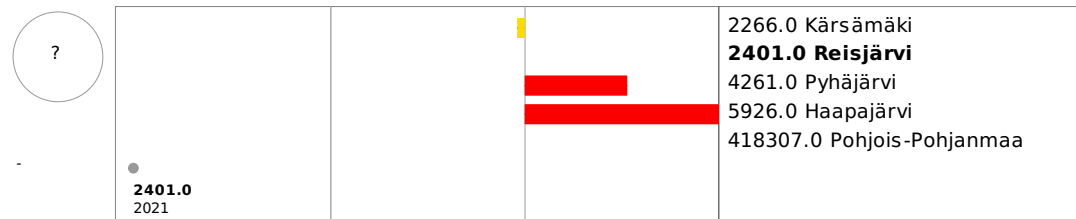
Koulutustasomittain

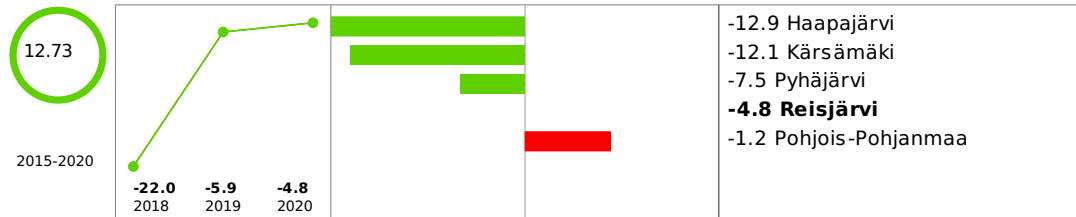
Syntyneiden enemmitys

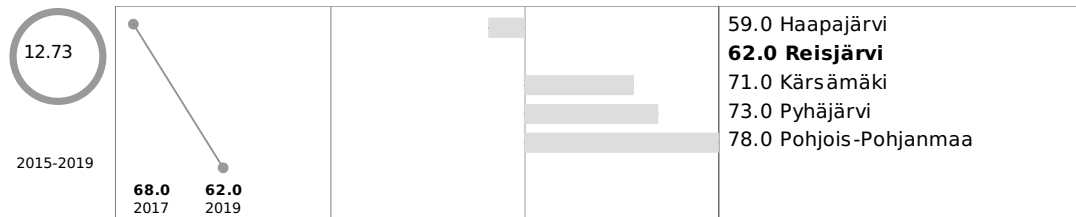
Väestöennuste 2030

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

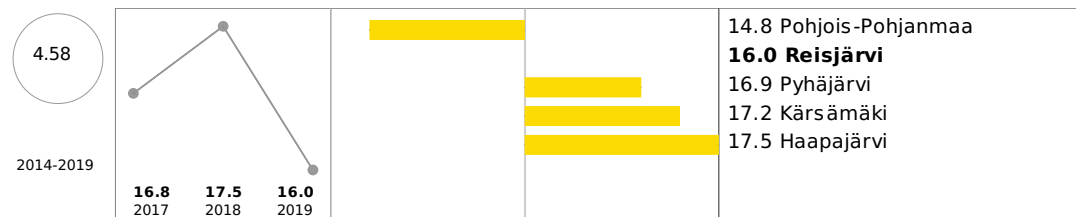

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa - TEA, pistemäärä

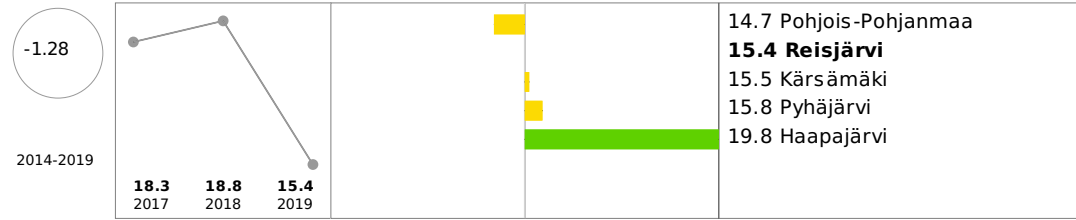

Elinvoima

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

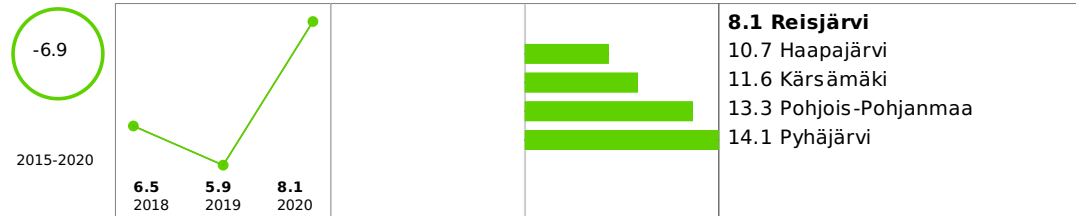
Lasten pienituloisuusaste

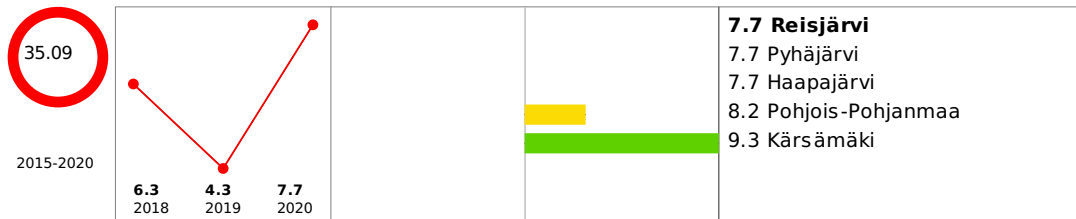
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

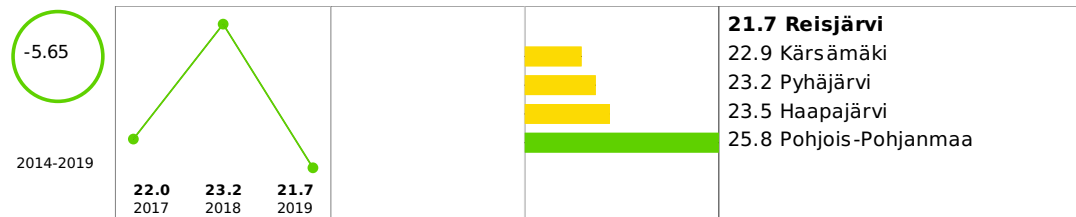
Työttömät, % työvoimasta

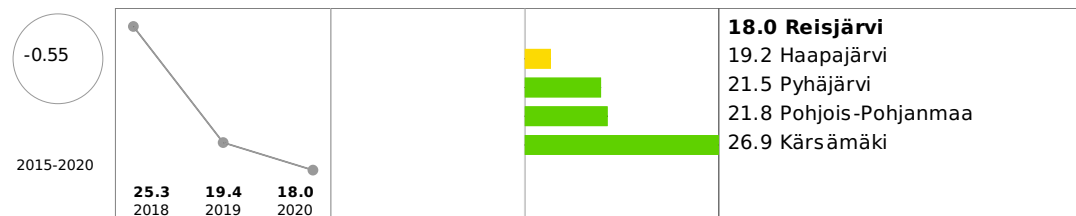
Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

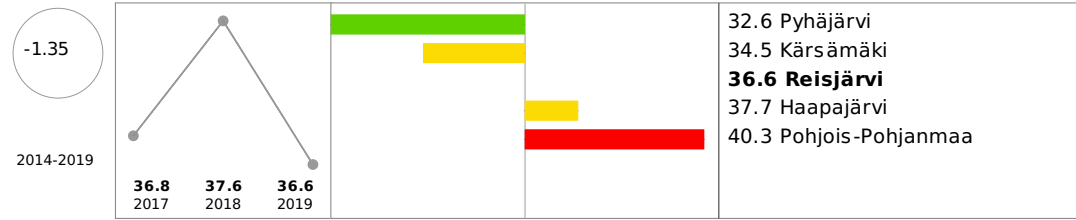
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

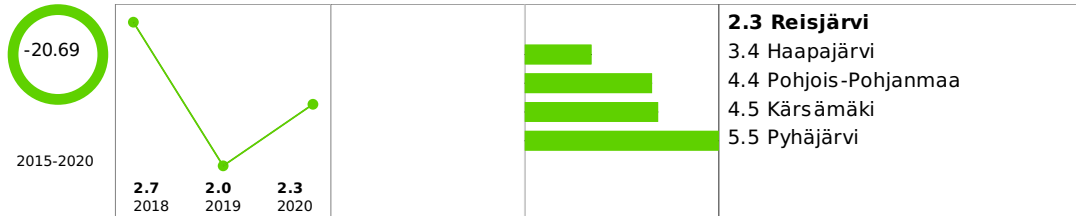
Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

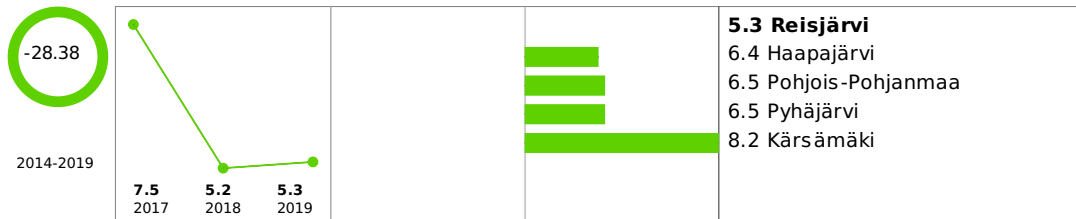
Työlliset, % väestöstä (vuosi 2019 ennakkotieto)

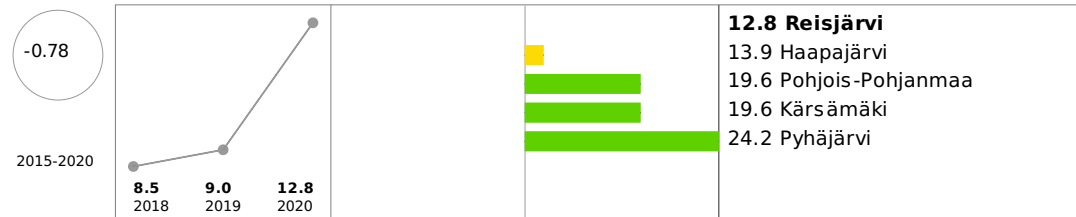
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

TALOUS JA ELINVOIMA - Yhteenveto

Valtuustokauden 2017-2021 aikana Reisjärven kunnan saamissa valtionosuuksissa asukasta kohden on ollut hienoista nousua.

Reisjärven kunnan vuosikate kävi välillä negatiivisena noussen kuitenkin takaisin positiiviseksi. Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle, käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Vuonna 2020 vuosikatteen määrä Reisjärvellä oli 893 e/asukas.

Lainakanta ja suhteellinen velkaantuneisuus ovat kasvaneet menneellä valtuustokaudella. Osittain tämä selittyy merkittävillä investoinneilla, joista suurimpia ovat olleet uusi yläkoulu ja lukio 2017, uusi alakoulu 2019 ja uusi päiväkotikoti 2020.

VÄESTÖ

Reisjärven asukasluku oli 2710 henkeä 31.12.2020 (2743 vuonna 2018). Kuntien välinen nettomuutto on ollut negatiivista. Reisjärvellä on vuosittain muuttanut vähemmän uusia kuntalaisia kuin kunnasta on muutettu pois muille paikkakunnille. Lapsiperheiden osuus perheistä on hieman laskenut vuodesta 2018 (36,2 %) vuoteen 2020 (35,5 %).

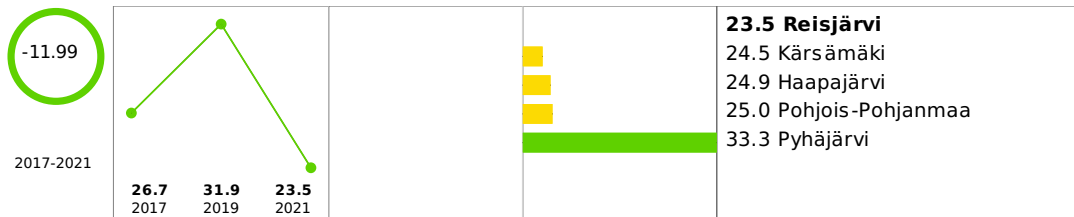
ELINVOIMA

Kunnan yleinen pienituloisuusaste on pysynyt lähes ennallaan ollen v. 2019 16 %. Indikaattori ilmaisee pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien henkilöiden osuuden prosentteina kaikista alueella asuvista henkilöistä. Toimeentuloa saaneiden lapsiperheiden osuus on kasvanut vuodesta 2019 (4,3 %) vuoteen 2020 (7,7 %). Myös toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 25-64 -vuotiaiden määrä on hieman kasvanut. Työttömien osuus työvoimasta on jonkin verran kasvanut (v. 2020 8,1 %). Tilanne on kuitenkin vertailukuntia parempi. Pitkäaikaistyöttömien määrä on laskenut.

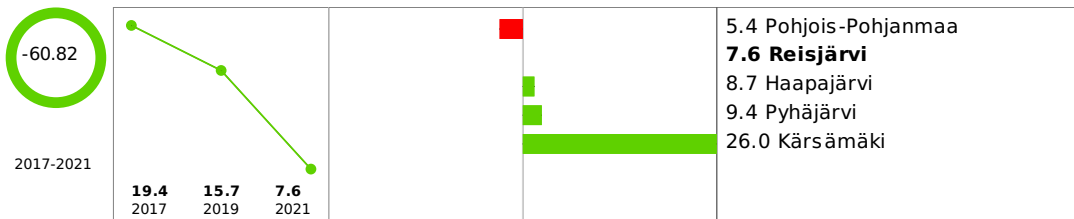
LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Nuuskaa päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

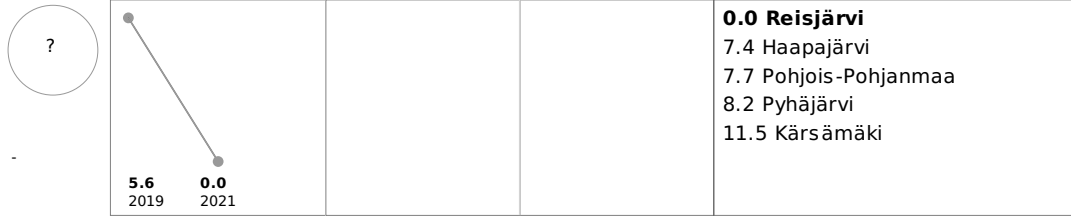
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

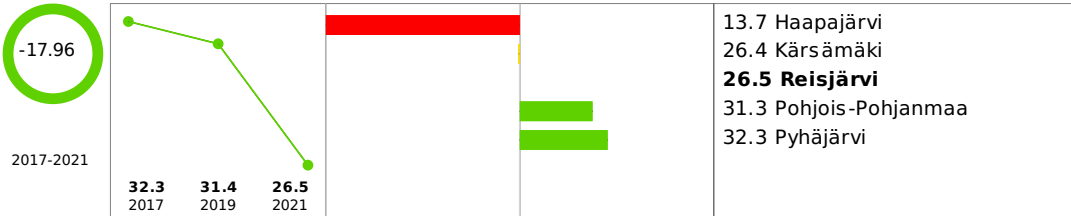
Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

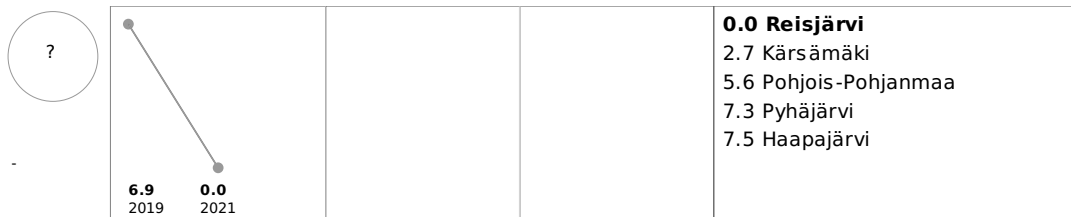
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

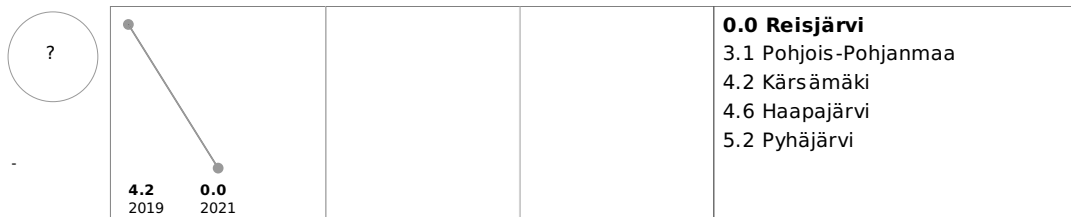
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

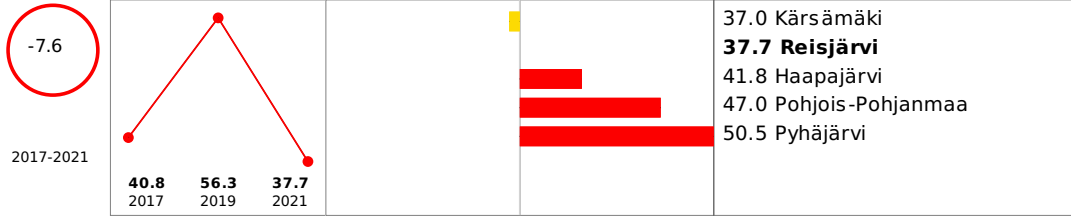
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Pelaa rahapelejä viikoittain, % 8. ja 9. luokan oppilaista

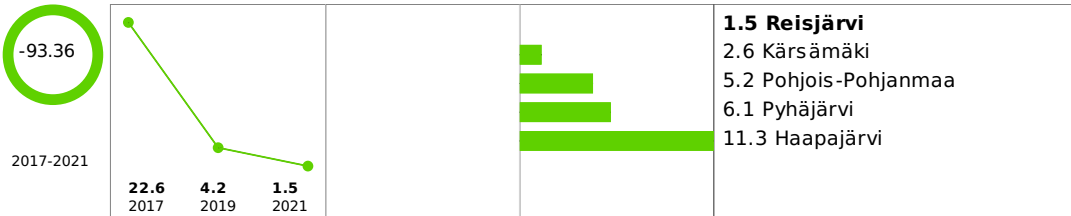
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

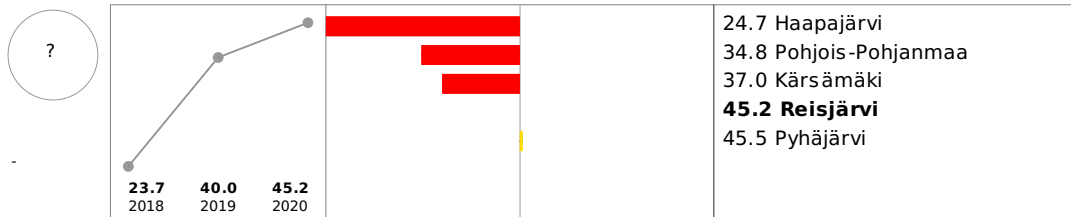
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

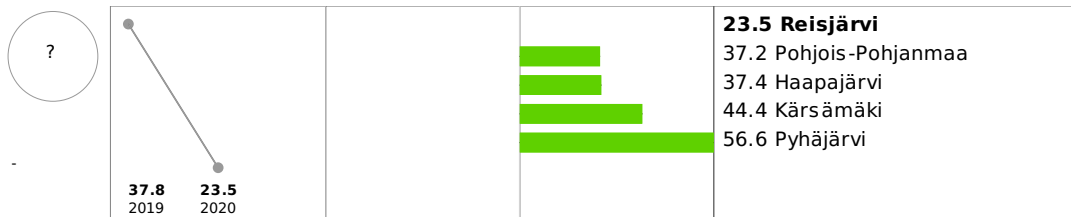
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

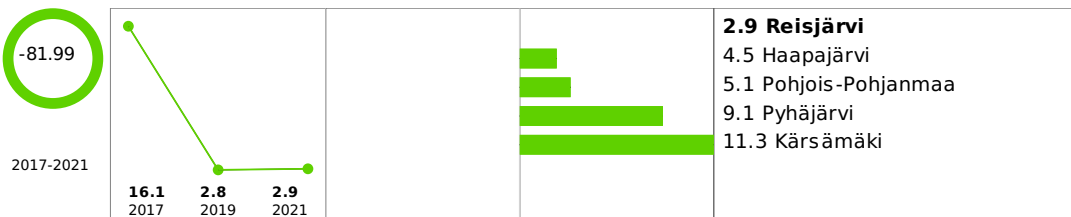

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

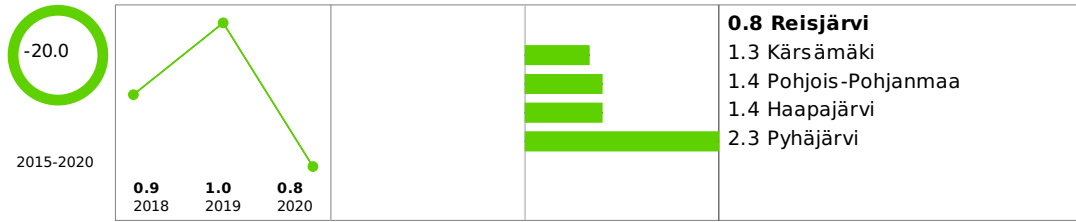

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavankäisestä väestöstä (THL)

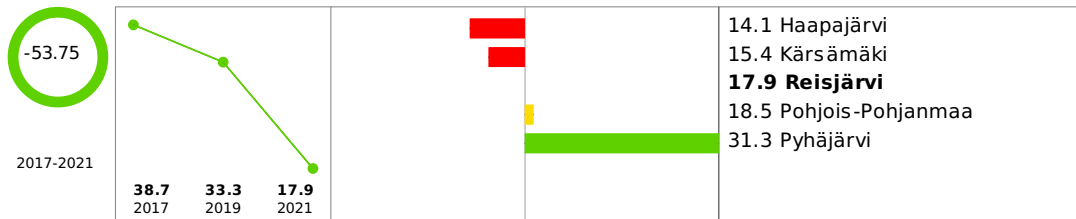
Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä (THL)

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

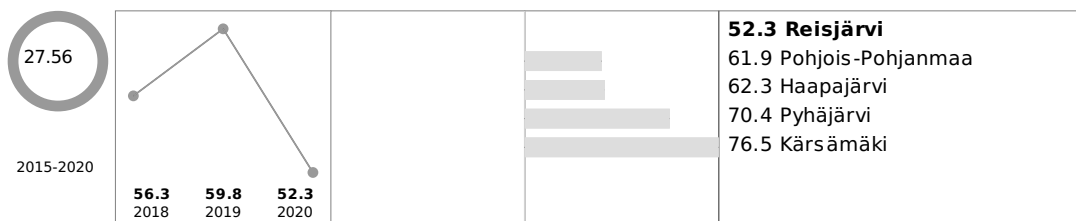
Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista

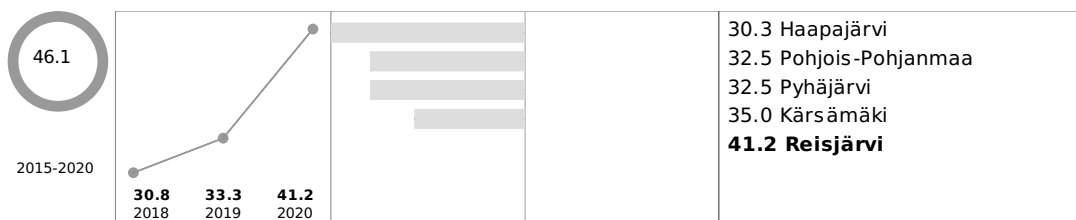
Kunnan palvelut

Päivähoito

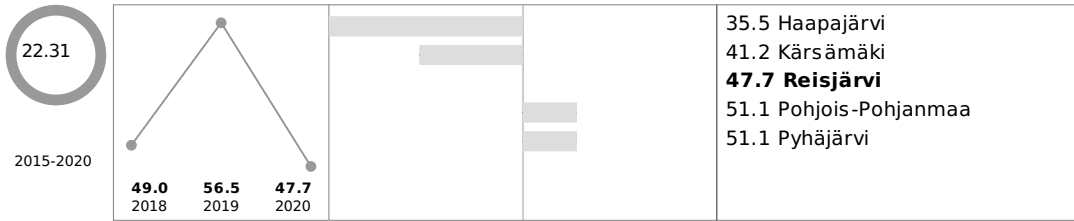
Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3 - 5-vuotiaat % vastaavankäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut

Kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 1 - 2-vuotiaat, % vastaavankäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut

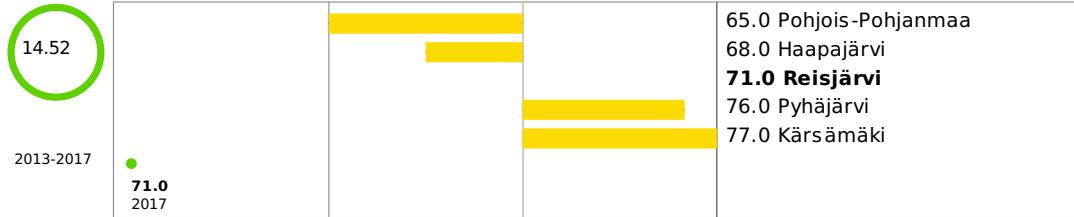

Kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3 - 5-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut

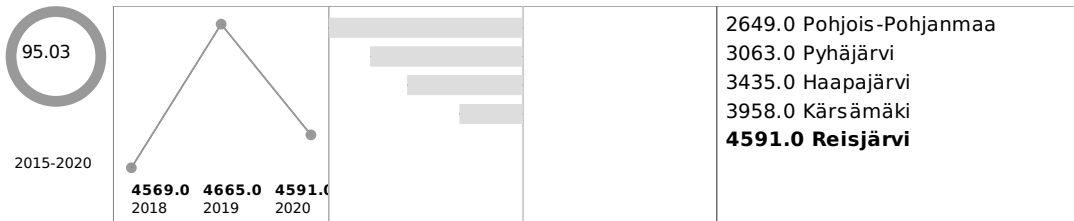
Koulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

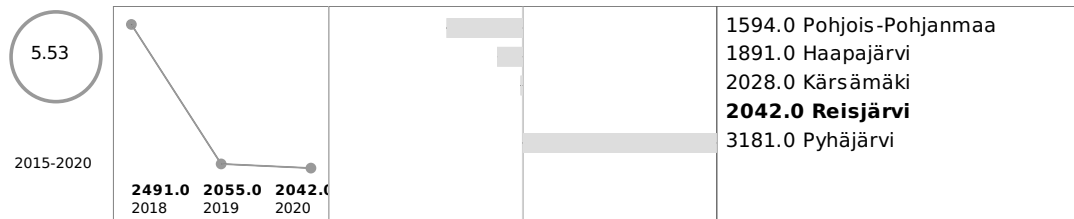

Sosiaali- ja terveydenhuolto

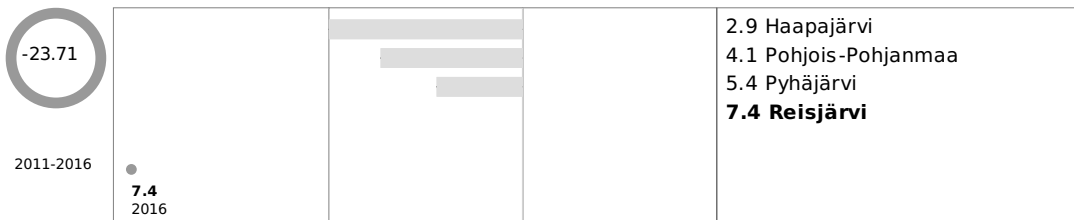
Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

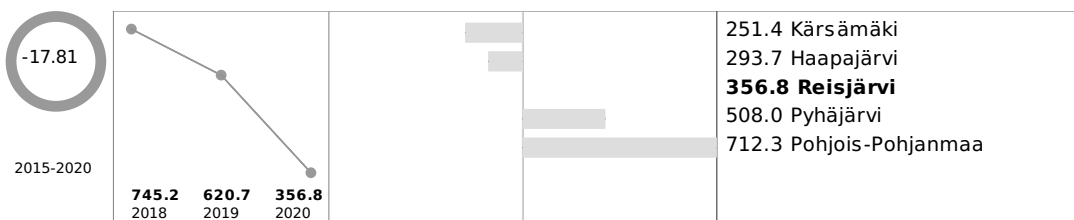
Perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon käynnit / 1 000 7 - 18-vuotiasta

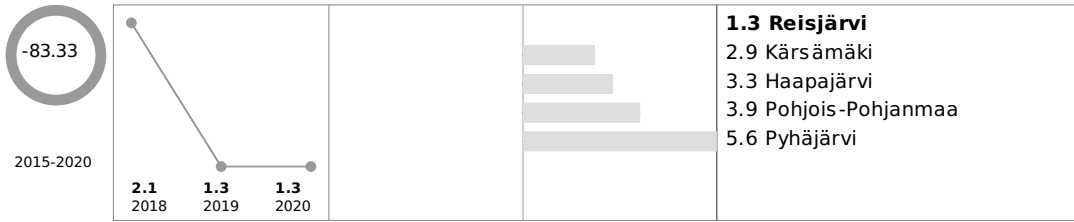
Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 0 - 17-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä (vuosi 2018 ennakkotieto)

Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, nuorisopsykiatria / 1 000 13 - 17-vuotiasta (vuosi 2018 ennakkotieto)

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 0 - 17-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Muut palvelut

Talous

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET - Yhteenveto

Elämän laatu ja osallisuus

- +Kouluterveyskyselyn mukaan 8. ja 9. luokan oppilaista päivittäin tupakoivien osuus on merkittävästi laskenut vuoden 2017 19,4 %:sta vuoden 2021 7,6 %:iin.
- Terveystilansa keskikertaiseksi tai huonoksi kokevien 8. ja 9. luokkalaisten osuus on vaihdellut (v. 2017 26,7 %, v. 2019 31,9 % ja v. 2021 23,5 %) ollen kuitenkin hieman parempi vertailukuntiin nähden.
- +Ylipainon %osuus 8. ja 9. luokan oppilaista on laskenut vuoden 20,3 %:sta 11,1 %:iin
- Korkeintaan 1 h viikossa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla harrastavia 8. ja 9 luokan oppilaista oli v. 2021 29,9 %, verrokkikunnissa suunnilleen sama
- +Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus 8. ja 9. luokan oppilaista oli kasvanut vuodesta 2019 (18,3 %) vuoteen 2021 (23,5 %)
- +Lasten ja nuorten fyysistä toimintakykyä mittaavan MOVE-testin tulosten mukaan % osuus 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky, oli laskenut vuodesta 2019 (37,8 %) vuoteen 2020 (23,5 %), tulos verrokkikuntien paras
- MOVE-testin tulosten mukaan 5. luokan oppilaista oli v. 2020 heikko fyysinen toimintakyky 45,2 %:lla, osuus on melko jyrkästi kasvanut vuodesta 2018, jolloin se oli vain 23,7 %. Tilanne huonompi kuin muissa verrokkikunnissa Pyhäjärveä lukuunottamatta.
- Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus 4. ja 5. luokan oppilaista oli laskenut vuodesta 2019 (56,3 %) vuoteen 2021 (37,7 %)

Turvallisuus, asuminen, ympäristö

- +Kouluterveyskyselyn mukaan % 8. ja 9. luokan oppilaista koulukiusaaminen on laskenut vuoden 2017 16 prosentista 2,9 %:iin. Tilanne parempi verrokkikuntiin nähden.
- Ahtaasti asuvia on Reisjärvellä vuonna 2020 ollut 37,8 % lapsiasuntokunnista. (Asunto on ahtaasti asuttu, jos siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiötä ei lasketa huoneluukuun (määritelmä vuodesta 1990 lähtien)).

Kunnan palvelut, päivähoito

Syntyvyys v. 2020 kaksinkertaistui edellisvuoteen nähden. V. 2019 syntyneitä oli 20, v. 2020 syntyneitä oli 42. Tämä vaikuttaa siihen, että pienten (alle 3-vuotiaiden) osuus varhaiskasvatuksessa kasvoi ja tulee näillä näkymin kasvamaan.

Reisjärven varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin maaliskuussa 2020.

- Kyselyyn vastanneet olivat tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä varhaiskasvatukseen kokonaisuudessaan. Vain yksi oli tyytymätön.
- Varhaiskasvatuksen toiminnasta ja tapahtumista toivottiin saatavan tietoa lähinnä sähköpostitse tai vaihdettaessa päivittäisiä kuulumisia hoitopaikassa henkilökunnan kanssa

- Vanhemmille tarjottuihin osallistumismahdollisuuksiin, mm lapsen varhaiskasvatuksen suunnitteluun yhdessä henkilökunnan kanssa oltiin tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä
- Sähköistä asiointimahdollisuutta toivottiin (hoitopaikan hakemisessa, muutossilmoitusten tekemisessä ja hoitoaikojen ilmoittamisessa)

Tämä toteutuikin sitten vuoden 2021 alkupuolella DaisyFamilyn käyttöön oton myötä.

Koulu

Reisjärven kunta on mukana Jyväskylän yliopiston Koulutusjohtamisen instituutin ja oppimis- ja ohjauskeskus Valterin yhteistyössä järjestämässä koulutusprosessissa, jossa tuetaan kuntia kehittämään oppilaan tuen järjestämistä. Koulutuksessa oli järjestäjien taholta kiinnitetty huomiota Reisjärven kunnan hyvään tulokseen. Erityisopetuksen tilastojen mukaan erityisen tuen oppilaiden määrä Reisjärven kunnassa on huomattavan alhainen (1,7 %) valtakunnan tasolla. Tämä kertoo siitä, että on tehty oikeita asioita ja tavoitteena oleva varhainen tuki on toteutunut. Pääpaino tukitoimissa on pystytty pitämään yleisessä ja tehostetussa tuessa, jolloin on voitu välttää turhia erityiseen tukeen siirtymisiä.

Oulun eteläinen

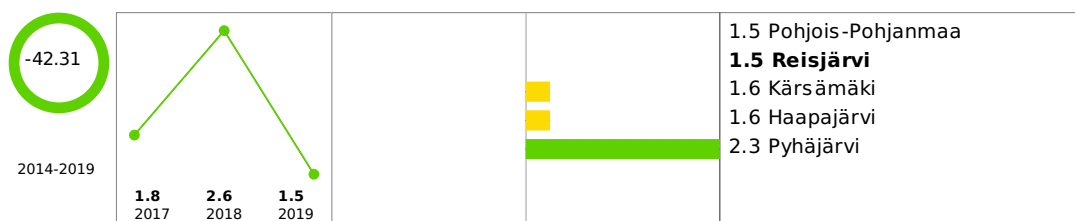
Oulun eteläisen alueella perheiden tulot ovat hyvin lähellä alueen keskiarvoa, mutta asumisväljyys on koko tulevan hyvinvointialueen keskiarvon alapuolella. Se ei kuitenkaan ole vaikuttanut tulevan hyvinvointialueen asukkaille tehdyn kyselyn mukaan nuorten luottamukseen tulevaisuutensa suhteen.

Oulun eteläisen asukkaiden kokemus omasta arjestaan ja elämästään kokonaisuutena on varsin positiivinen, 86,1 % kokee arkensa ja elämänsä hyväksi tai erittäin hyväksi. Toimintakyky, kyky vaikuttaa elämän kulkuun ovat erityisesti nuorilla korostuvia hyviksi koettuja tekijöitä. Työikäiset taas ovat tyytyväisiä sujuvaan arkeen ja ikäihmiset elintapoihinsa. Kaikki ovat tyytyväisiä asuntoonsa, turvallisuuden tunteeseensa, ihmisuhteisiinsa ja lähiympäristöönsä. Elämän osa-alueista heikoimmiksi koetaan harrastumahdllisuudet ja taloudellinen toimeentulo. Ikäihmisillä korostuu tämän lisäksi fyysisen terveyden kokemus, kun taas nuorilla ja nuorilla aikuisilla mielenterveyden haasteet.

NUORET JA NUORET AIKUISET *Hyvinvointi*

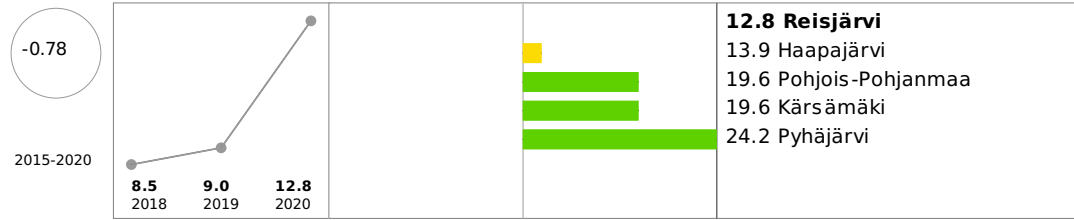
Elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

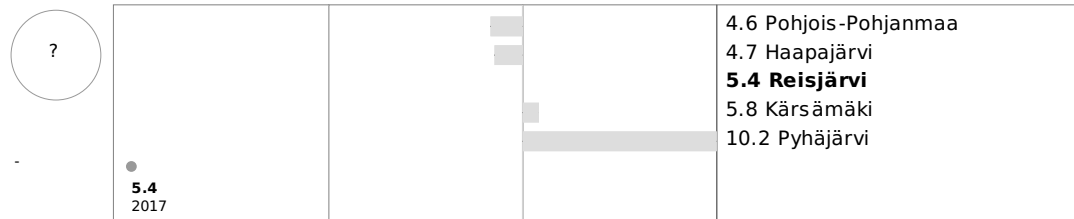

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 18 - 20-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavankäisestä väestöstä (THL)

Muut palvelut

Talous

NUORET JA NUORET AIKUISET - Yhteenveto

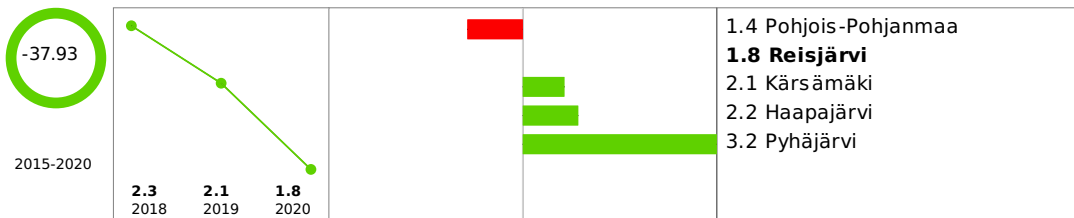
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 16-24 -vuotiaiden osuus vastaavankäisestä väestöstä on hieman laskenut.

Nuorisotyöttömien osuus 18 - 24 -vuotiaasta työvoimasta on hieman kasvanut, verrokkikuntiin nähden tilanne kuitenkin hieman parempi.

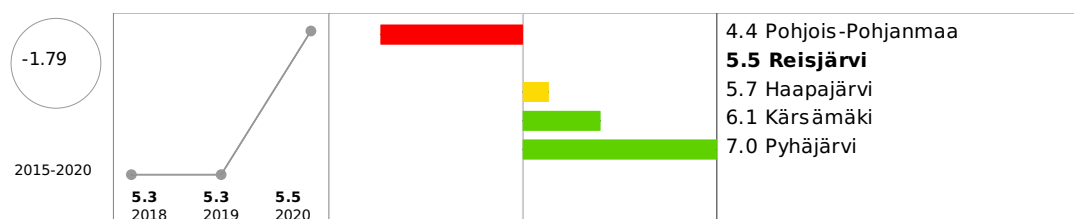
TYÖIKÄISET Hyvinvointi

Elämänlaatu ja osallisuus

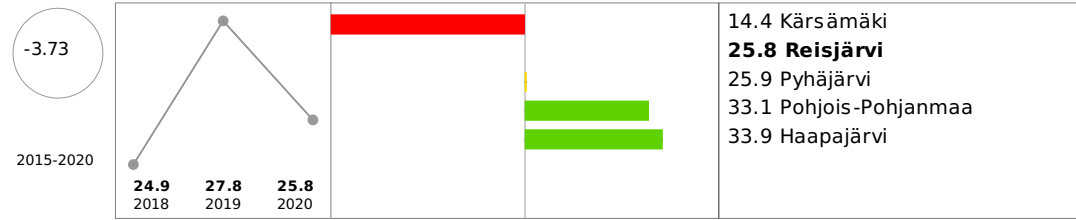
Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

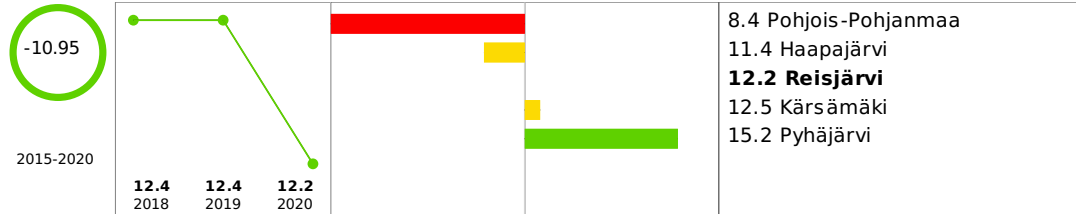
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavankäisestä väestöstä

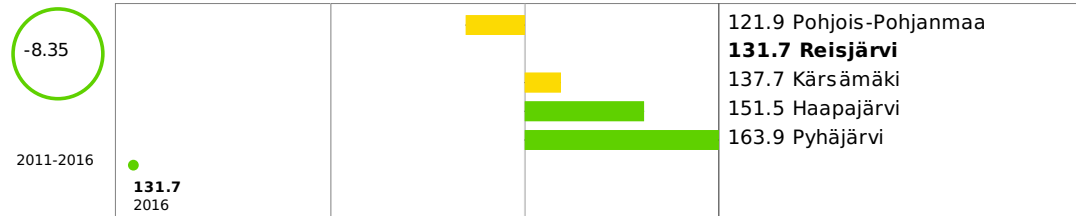
Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

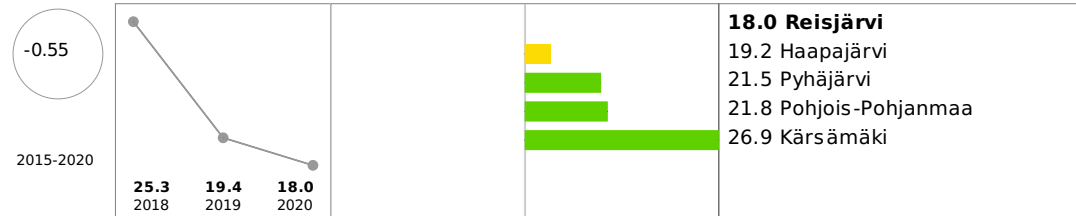

THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu

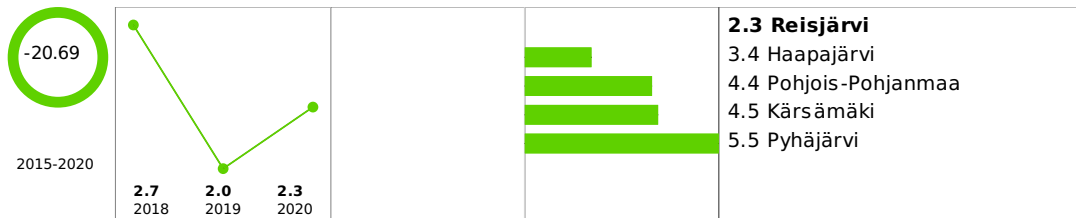

Opiskelu, työ ja toimeentulo

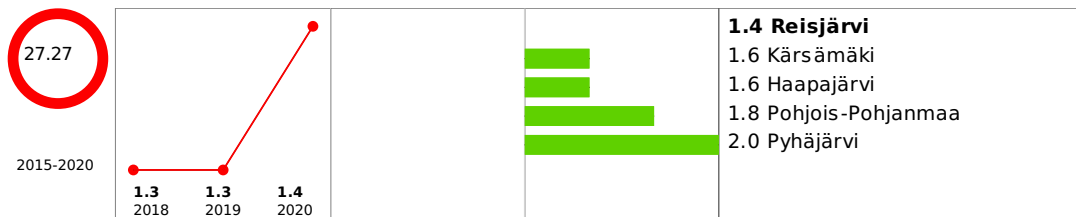
Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

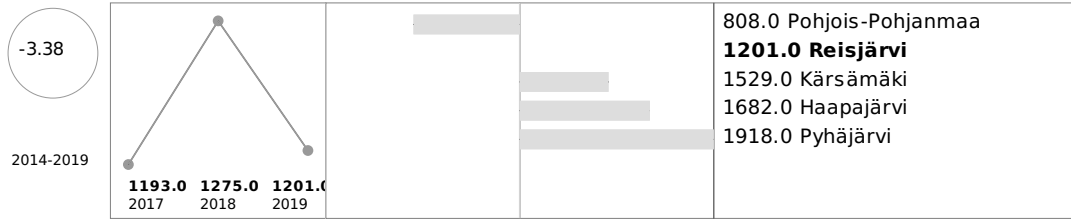

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

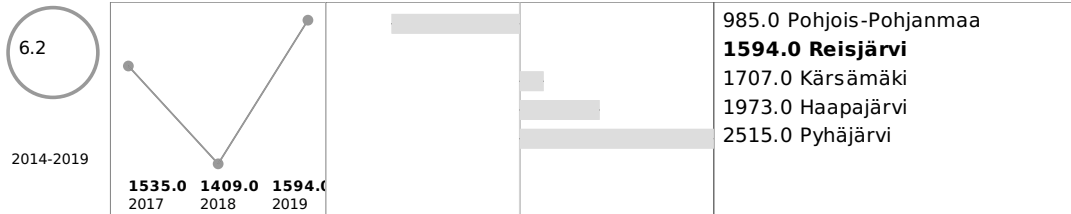
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

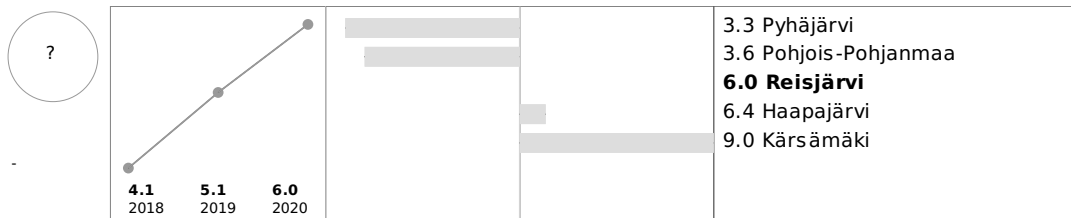
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidossa olleet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä (vuosi 2018 ennakkotieto)

Muut palvelut

Talous

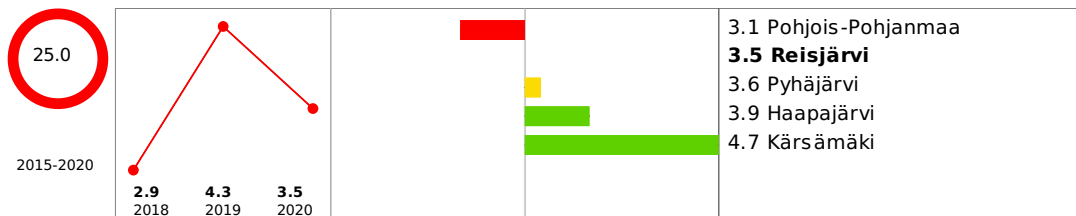
TYÖIKÄISET - Yhteenveto

Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 16 - 64 -vuotiaiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä on vähentynyt. Mutta mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 25 - 64 -vuotiaiden osuus on hieman kasvanut.

IKÄIHMISET *Hyvinvointi*

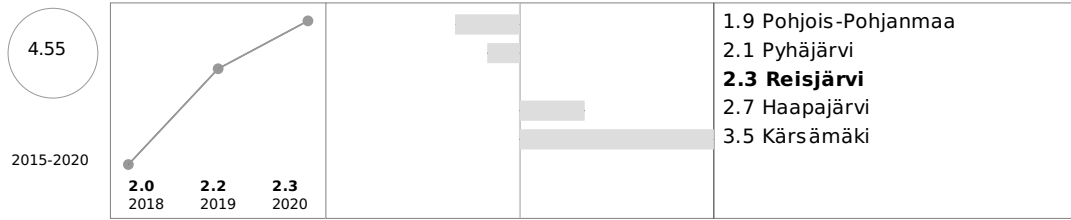
Elämänlaatu ja osallisuus

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä

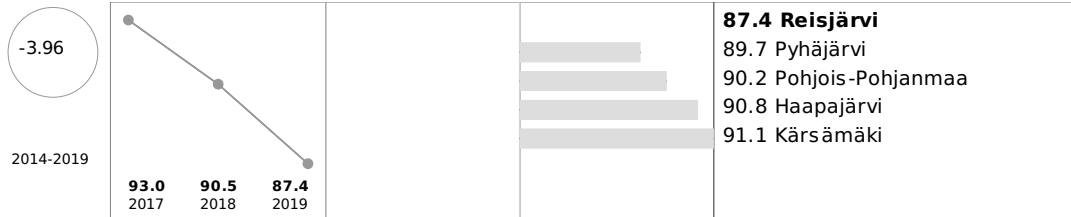
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

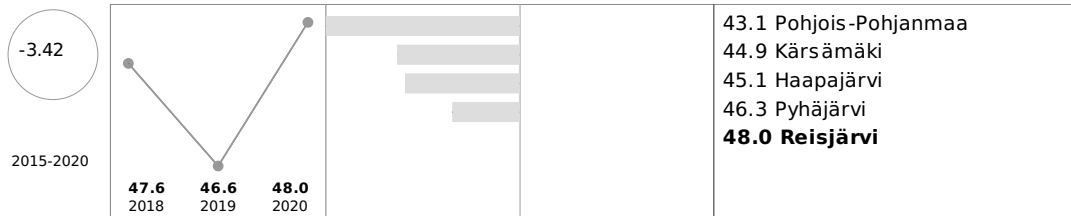

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

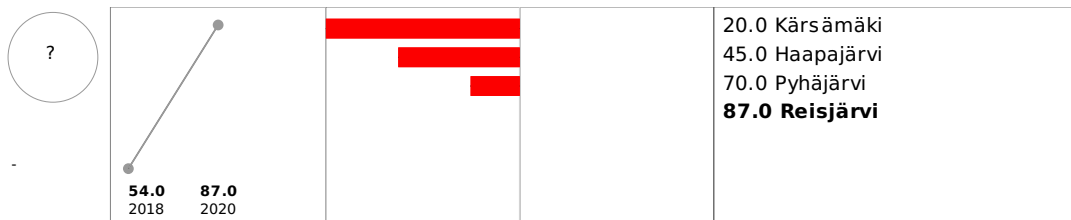
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä

Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavanikäisestä väestöstä (vuosi 2018 ennakkotieto)

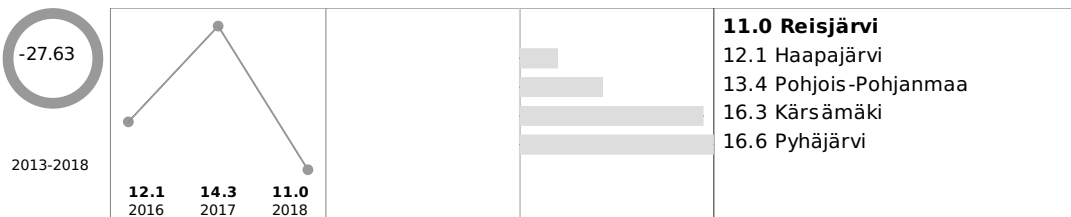
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

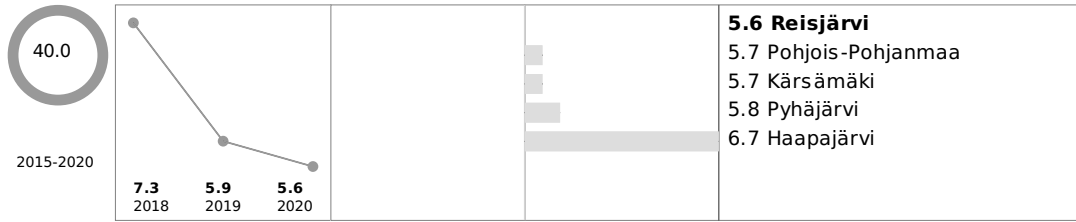
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

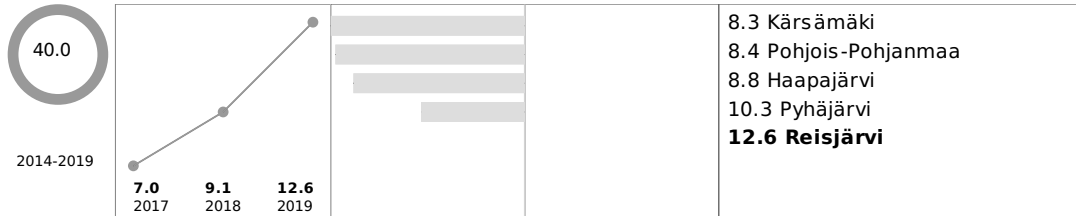
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (-2018)

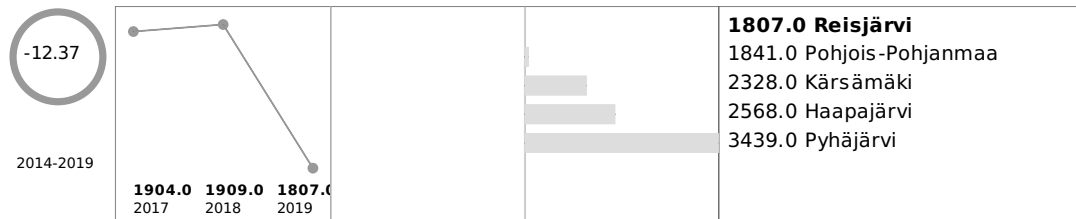
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä

Ikäntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 65 vuotta täyttäneillä / 1 000 vastaavanikäistä

Muut palvelut

Talous

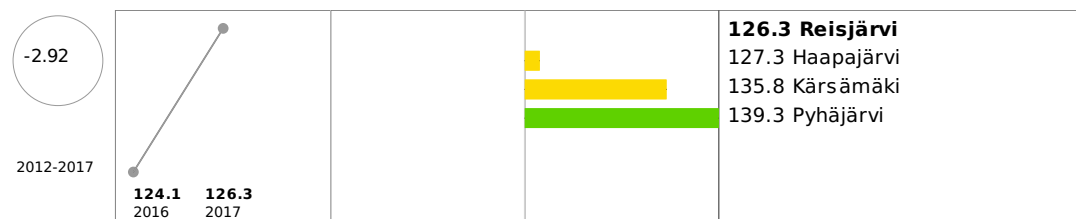
IKÄIHMISET - Yhteenveto

- Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä on hieman laskenut, kun taas ikäntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneiden asiakkaiden osuus on noussut.
- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä ovat kasvaneet.

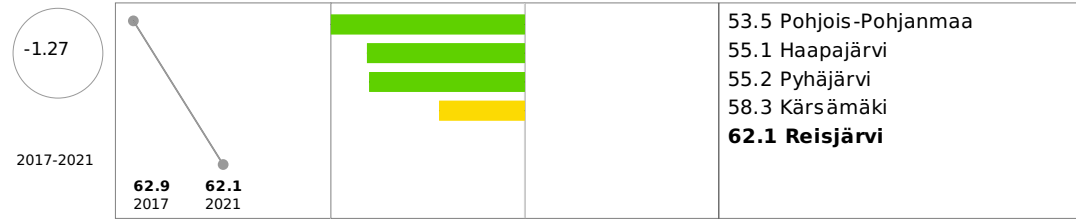
KAIKKI IKÄRYHMÄT *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioitu (-2017)

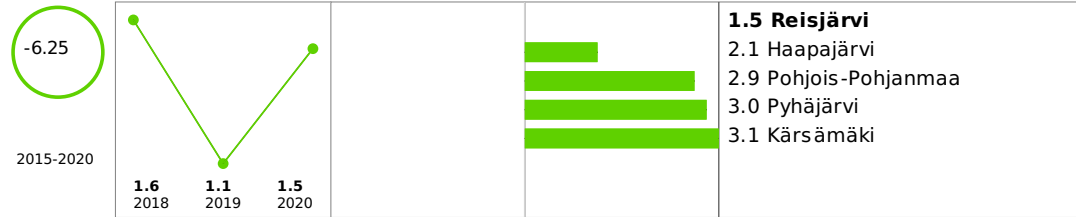
Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

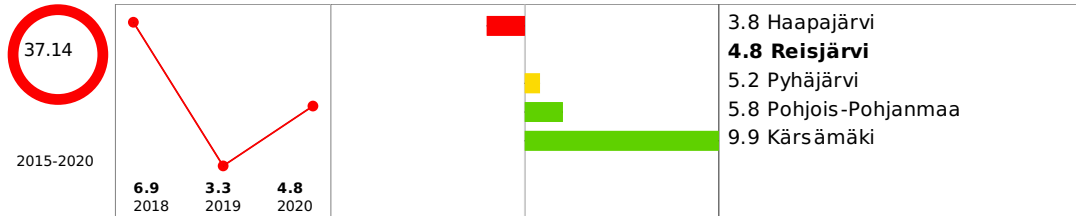
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Pitkäaikaistyöttömät, % työvoimasta

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

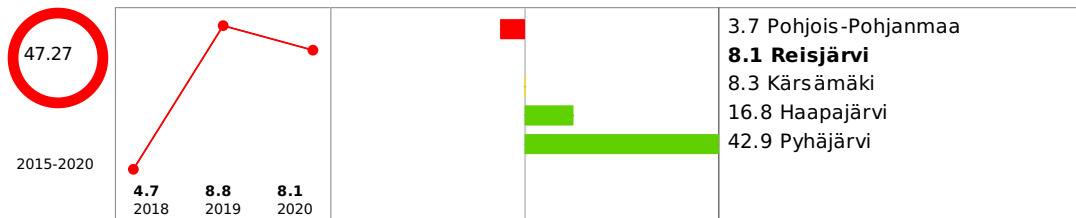
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

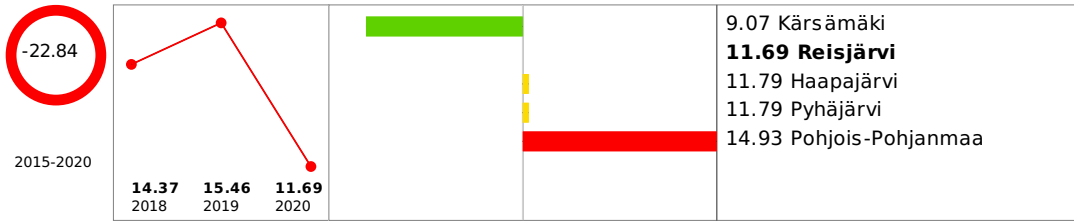

Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta

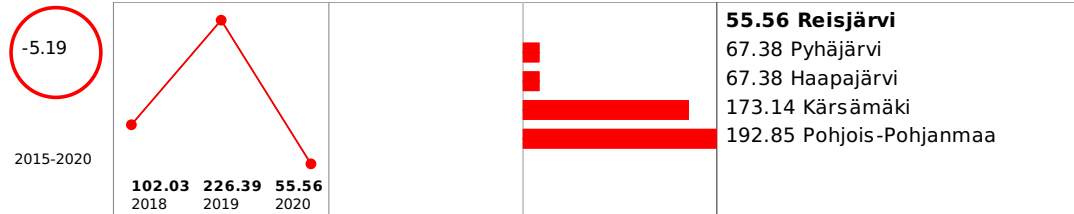

Vapaa-aika

Kirjasto, kokonaislainaus / asukasluku

Kirjasto, tapahtumien osallistujamäärä / (asukasluku/1000)

Muut palvelut

Talous

Vapaa-aika

KAIKKI IKÄRYHMÄT - Yhteenveto

- Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa on pysynyt suunnilleen samana ollen hieman parempi verrokkikuntiin nähden.
- Kunnan kustantamia päihdehuollon avopalveluita vuoden aikana A-klinikoilla tai nuorisoasemilla käyttävien asiakkaiden määrä on noussut vuodesta 2018 (4,7 %) vuoteen 2020 (8,1 %).
- Kirjaston tekemä hyvinvointityö tukee ennen kaikkea kuntalaisten henkistä hyvinvointia tarjoamalla virikkeitä ja mielen virkistystä. Paitsi lukemisharrastuksen tukemista, kirjasto tarjoaa yhteyksiä virtuaaliverkkoon, digitukea sekä ohjausta kaikille kuntalaisille tavoitteenaan kansalaisten tasavertaisuus tietoyhteiskunnassa. Kirjastossa on järjestetty terveystapahtumia yhdessä yhdistysten kanssa (v. 2019 kävijöitä 211), terveysaiheisia luentoja, satumusiikkituokioita, kirjailijavierailuja, konsertteja ja lauluiltoja. Vuonna 2020 korona pysäytti tapahtumatuotannon ja sulki kirjastot valtakunnallisesti, joten lainausluvut ja kävijämäärät romahtivat.

Kokemuksellinen hyvinvointi

MINUN ARKENI JA ELÄMÄNI

Toukokuussa 2021 Pohjois-Pohjanmaalla toteutettiin Minun arkeni ja elämäni -kysely, johon osallistui vastaajia 28 kunnasta. Reisjärveltä kyselyyn vastasi kaikkiaan 104 henkilöä. Reisjärvellä oli asukaslukuun suhteutettuna kuudenneksi suurin vastausprosentti.

Kyselyn perusteella reisjärviset ovat keskimäärin varsin tyytyväisiä elämäänsä, mutta suurin osa kaipaa silti elämäänsä pientä tai isompaa muutosta. 42 % reisjärvisistä kokee arkensa ja elämänsä riittävän hyväksi eikä kaipaa muutosta. 48 % kaipaa pientä muutosta ja 10 % isoa muutosta elämäänsä.

Reisjärvisien vastaajien osalta parhaimmiksi arvioidut elämän osa-alueet:

1. Asunto
2. Turvallisuus
3. Kyky käyttää tarvitsemiaan etäpalveluita
4. Ihmissuhteet
5. Asunnon lähiympäristö

1. Kyselyn osa-alueista tyytyväisimpiä oltiin asumiseen. Monet kokivat oman asumismuotonsa vastaavan omia tarpeitaan. Isompia vuokra-asuntoja tarvittaisiin etenkin lapsiperheiden tarpeisiin.
2. Reisjärvi koetaan paikkakunnaksi, jossa on turvallista asua. Toisaalta poliisin näkyvämpää läsnäoloa kaivattaisiin etenkin liikenteen valvontaan ja yleisestikin esille nousi huoli poliisin sekä palo- ja pelastushenkilöstön saatavuudesta.
3. Kunnassa on panostettu valokuituverkon saatavuuteen ja vastaajat olivatkin pääsääntöisesti tyytyväisiä nettiyhteyksiin sekä kykyynsä käyttää tarvitsemiaan etäpalveluita esimerkiksi uutisten lukemiseen tai tiedon hankintaan.
4. Hyvät perhe- ja ihmissuhteet koetaan voimavaraksi ja etenkin oman ydinperheen merkitys korostui vastaajissa. Toisaalta moni vastaaja toi esille tukiverkoston puuttumisen ja yksinäisyyden. Monet paikkakunnalle muualta muuttaneet kokivat, että Reisjärvellä on vaikeaa tutustua uusiin ihmisiin ja saada ystäviä.
5. Vastaajat kuvailivat asuinympäristöään rauhalliseksi ja viihtyisäksi. Mukavat naapurit ja lähellä oleva luonto tulivat esille useissa vastauksissa. Leikkipuistojen kunnostamista toivottiin. Samoin pientä ympäristön siistimistä ja järvien kunnostusta toivottiin jatkettavan. Sivukylillä teiden huono kunto huolettaa ja vaikeuttaa arkielämää.

Reisjärvien vastaajien osalta huonoimmiksi arvioidut osa-alueet:

1. Taloudellinen toimeentulo
2. Harrastukset
3. Avun ja palvelun saanti silloin, kun niitä tarvitsee
4. Seksuaalinen hyvinvointi
5. Fyysinen terveys

1. Taloudellinen toimeentulo huoletti monia ja huonon rahatilanteen koettiin vaikuttavan myös siihen, ettei ole varaa panostaa omaan hyvinvointiin.
2. Omassa arkielämässään moni koki, ettei aikaa jää tarpeeksi harrastuksille. Kunnasta löytyy erinomaiset puitteet luonnossa liikkumiseen, hiihtämiseen, kuntosalilla käymiseen sekä hyvät tilat ja kentät harrastaa, mutta kulttuuritarjontaa toivottiin lisää sekä lapsille että aikuisille.
3. Terveyspalveluihin pääsy koettiin haastavana. Lapsiperheiden palveluihin kuten perhetyöhön ja kotipalveluun sekä mielenterveystyöhön toivottiin lisää resursseja.
4. ja 5. Vastaukset näihin lähinnä henkilökohtaisella tasolla, ei yleisiä huomioita.

SELKEÄT HUOMIOT AVOIMISTA VASTAUKSISTA:

- Työpaikoista ja toimeentulosta ollaan huolissaan. Työpaikkoja toivotaan etenkin oman kunnan alueelle. Työn todettiin olevan voimakkaasti yhteydessä myös yksilön hyvinvointiin.
- Nuorille suunnatut palvelut ja toiminnot koetaan riittämättömiksi. Nuorisotyöhön toivottaisiin lisää resursseja sekä toimintaan että ennaltaehkäisevään työhön.
- Vanhusväestön sujuvaan arkeen toivottaisiin apua. Vanhuksille toivottaisiin virikkeellistä toimintaa ja yhteisiä tilaisuuksia, joihin helppo päästä.
- Lapsiperheille tarvittaisiin lisää tukea esimerkiksi perhetyön kautta sekä toimintaa ja tapahtumia lapsiperheille. Leikkikenttien kunto paremmaksi. Lastenhoitoon apua iltaisin ja viikonloppuisin. Kohtuuhintaisia asuntoja lapsiperheiden tarpeisiin.
- Monipuolisempia harrastusmahdollisuuksia kaivataan, myös muuta kuin liikuntaa ja urheilua. Esimerkiksi kulttuuritarjontaa saisi monen mielestä olla enemmän.
- Moni kokee yksinäisyyttä. Etenkin paikkakunnalle muualta muuttaneet kokevat, että on vaikeaa tutustua uusiin ihmisiin ja saada ystäviä. Toivotaan yhteisiä kokoontumisia yksinäisille.
- Luonnosta ja ympäristöstä huolehtiminen koetaan tärkeäksi.
- Lähipalveluiden saanti turvattava. Monet ovat huolissaan riittävien terveyspalveluiden saatavuudesta tulevaisuudessa.

2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Edellisen valtuustokauden (2017 - 2020) suunnitelman toteutuminen			
1. Kuntalaisten aktiivisuuden lisääminen oman ja läheisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi			
Tavoitteet	Toimenpiteet ja vastuutaho	Arviointimittarit	Toteutuminen
Järjestöjen keskinäisen yhteistyön sekä kunnan ja järjestöjen yhteistyön lisääminen ja tiivistäminen	Kunnan ja järjestöjen yhteistyötapaamiset. Hyvinvointitapahtuman järjestäminen, vapaa-aikatoimen ja liikuntajärjestöjen vuosittaiset tapaamiset, yhteistyö.	Toteutuneet tapaamiset ja tapahtumat.	Toteutunut useampia tapaamisia ml. terveys- ja hyvinvointipäivät, messut. Reisjärven kunnan hallinnoima hanke Kynntilät esiin vakan alta keskittyy kehittämään pysyviä yhteistyömalleja Reisjärven järjestö-, seura- ja yhdistyskentässä.
Kuntalaisten aktivoiminen osallistumaan järjestötoimintaan	Järjestöjen yhteystietojen päivittäminen kunnan nettisivuille/vastuu järjestöillä. Tiedot ilmoitetaan kunnan yhdyshenkilölle. Tiedotus avustushakemusten yhteydessä.	Järjestöjen näkyvyys kunnan nettisivuilla.	Kunnalla uusi info- ja markkinointisivusto muutamaalle.fi Kunnan nettisivuilta linkki Nihakin yritysrekisteriin.

<p>Terveysliikunnan lisääntyminen ja ylipainon vähentyminen</p>	<p>Kunta mukana Liikkuva koulu -hankkeessa. Tiedotus lasten ja nuorten ulkoliikunnan tärkeydestä; tiedottaminen liikuntamahdollisuuksista/ koulu- ja vapaa-aikatoimi, neuvola, järjestöt. Kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden seuranta, ravitsemusneuvontaa koululaisille. Alakoulujen yhteinen liikunta- ja toimintapäivä/koulutoimi. Muumi-hiihtokoulu/Maaselän Latu Elämäntapojen korjaus, ennaltaehkäisy/ppky Selänne Painonhallintaan saatava yksilöohjaus/Ppky Selänne Tulpparyhmätoiminta /ppky Selänne</p>	<p>Näkyvyys vapaa-aikatoimen nettisivuilla, paikallislehdissä, liikuntapaikoilla. Uusien liikuntapaikkojen käyntimäärät. TEA-viisari kysely/tulokset Kouluterveyskysely/tulokset Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista</p>	<p>Vapaa-aikatoimen facebook ja nettisivuilla tietoa liikuntapaikoista, tiedotukset paikallislehdessä ja liikuntapaikoilla. Kuntoportaatt valmistuivat Petäjämäelle. Tykkilumiladun käyttö lisääntynyt kuntoilijoiden keskuudessa. Koulujen lomaviikoilla liikuntatiloja tarjottu maksuttomaan käyttöön (koulun vuoroilla) v. 2017 29 % v. 2019 43,7 % v. 2021 29,9 % Ppky Selänneessä on käytössä Neuvokas perhemenetelmä, joka on valtakunnallinen lapsiperheiden elintapaohjausmenetelmä. Neuvokas perhe toimintaa jatkettiin neuvoloissa elintapaohjauksen tukena. Hyvinvointineuvolan suunnittelu ja toiminnan kehittäminen on edennyt yhteistyössä kouluterveydenhuollon, lastenneuvolan ja Reisjärven kunnan kanssa.</p>
<p>2. Päihdehaittojen ehkäiseminen</p>			
<p>Tavoite</p>	<p>Toimenpiteet ja vastuutahot</p>	<p>Arviointimittarit</p>	<p>Totetuminen</p>
<p>Päihteettömät kunnan tilat, alueet ja tilaisuudet Päihteiden käyttö vähenee</p>	<p>Savuton kunta ja savuttomat tilat /Reisjärven kunta PAKKA-ohjelman mukaisen toiminnan huomiointi/ päihdeyhdyshenkilö</p>	<p>Ihmisten viihtyminen ja hyvinvointi. Kyselyt</p>	<p>Tupakointi on kielletty kunnan hallinnoimissa sisätiloissa sekä piha- ja liikunta-alueilla. Kouluterveyskyselyn mukaan alkoholin,</p>

	<p>Valistus/koulu- ja vapaa-aikatoimi, terveydenhuolto, järjestöt</p> <p>Mini-invertio eli päihteidenkäytön puheeksi ottaminen ja ongelman tunnistaminen</p>	<p>Mini-invertioiden määrä</p>	<p>tupakoinnin ja nuuskan käyttö on vähentynyt.</p> <p>Koululla annettu valistusta mm. kannabiksesta</p> <p>Nuoren kohdalla lastensuojelu ohjaa huumesuoihin aikaisempaa herkemmin.</p> <p>Korjaavassa päihdetyössä näkynyt päihteiden käytön lisääntymistä, alkoholin rinnalle tullut huumeiden käyttöä ja sekakäyttöä. Peliongelmat lisääntyneet.</p> <p>Toteutettu eri toimijoiden yhteistyönä ennaltaehkäisevän päihdetyön viikolla useita erilaisia tapahtumia hyvinvointiin liittyen. Järjestettiin mm. tietoiskuja, jalkauduttiin kauppoihin ja kaduille tekemään näkyvyyttä ennalta ehkäisevälle päihdetyölle. Selänteen ja kunnan toimijoiden parissa järjestettiin koulutusta kannabiksesta Ehyt Ry:n kautta.</p> <p>Äitiysneuvolassa tuetaan vanhempia päihteettömyyteen ja ehkäistään täten sikiövaurioita. Odottavalle äidille tehdään AUDIT-kysely alkoholin käytöstä ja keskustellaan sen pohjalta. Myös odottavien äitien tupakoinnin lopettamista tuetaan. Tarvittaessa voidaan tehdä lähete äitiyspoliklinikalle, jos huoli herää äidin päihteidenkäytöstä. Neuvolassa tehtävien laajojen terveystarkastusten (18kk ja 4v) yhteydessä lasten huoltajia pyydetään täyttämään AUDIT-kysely,</p>
--	--	--------------------------------	---

			joka käydään läpi ja keskustellaan kyselyn pohjalta perheen päihteidenkäytöstä, asenteista ja tottumuksista. Tarpeen mukaan vanhempia ohjataan päihdehuollon avun piiriin. Opiskeluterveydenhuollossa tehty aktiivisesti ehkäisevää päihdetyötä mm. terveystarkastusten yhteydessä.
3. Lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen			
Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutahot	Arviointimittarit	Toteutuminen
Lapset ja nuoret saavat riittävästi tukea	Lapsi- ja perhetyön muutosohjelma LAPE LPNP neuvonpito työmenetelmä Etsivä nuorisotyö/kuntouttava työtoiminta: syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tavoittaminen ja heidän elämänhallintansa tukeminen Kunta tukee nuorten kesätyöllistymistä	Lasten huostaanottojen vähentyminen, lastensuojeluilmoitusten vähentyminen Ilman koulupaikkaa tai työpaikkaa olevien nuorten määrän vähentyminen.	Lapsiperheet osallistettu palvelujen arviointiin ja kehittämiseen lapsiperheiden kyselyn avulla. Lapsiperheiden kotipalvelua toivottiin lisää, samoin tiedottamista eri palveluista. LPNP neuvonpito työmenetelmä käytössä neuvolassa, varhaiskasvatuksessa ja koulutoimessa. Voimaperheet-toimintamalli käytössä. Voimaperheet-toimintamalli on Turun yliopiston lastenpsykiatrian kehittämä varhaisen vaiheen ja matalan kynnyksen vanhemmuuden tukiohjelma. Ppky Selänteessä Voimaperheet-toimintamallia tarjotaan ensisijaisesti neljävuotiaiden lasten perheille. Käytössä myös kolmevuotiaiden universaali, digitaalinen ohjausmenetelmä. Korona on aiheuttanut huolta ja ahdistusta eri-ikäisten ihmisten keskuudessa. Koronan

<p>Laadukas kotimainen kouluruoka</p>	<p>Lähiruoan suosiminen kaikissa kunnan järjestämissä ruokailuissa</p>	<p>aikaan koulujen opetuksen siirtyminen etäopetukseen lisäsi kuormitusta kodeissa. Lapsiperheille pystyttiin järjestämään hyvin apua ja tukea koteihin lapsiperheiden kotipalvelun ja perhekeskusten kohtaamispaikkojen yksilöllisen tuen ja avun turvin. Mielenvireyskeskus järjesti henkisen tuen ensiapua varten virka-aikaan toimivan ensiapunumeron. Lisäksi ihmisille jaettiin tietoa Suomen Mielenterveysseuran ympärivuorokauden toimivasta kriisipuhelimesta.</p> <p>Kouluterveydenhuoltoa ja neuvolapalveluita on ollut saatavilla koko ajan normaalilla tavalla koronasta huolimatta.</p> <p>Peruspalvelukuntayhtymä Selänteessä otettiin alkuvuodesta 2020 käyttöön Esikko- ja Voimaperheet -menetelmät. Esikko tarjoaa tukea ja apua varhaiseen kielen- ja puheenkehitykseen.</p> <p>Lastensuojeluilmoitusten määrä on pysynyt tasaisena, pienoista laskua on ollut nähtävissä. Huostaanottojen määrä ei ole lisääntynyt Reisjärvellä.</p> <p>Ppky Selänne on ottanut käyttöön sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin. Toimintamallin avulla yksilöllistä elämänhallinnan tukea on voitu järjestää tavoitteellisesti myös silloin, kun kuntouttava työtoiminta ei ole ollut mahdollista. Yhteistyötä on</p>
---------------------------------------	--	--

			tehty Reisjärvellä toimivan sosiaalisen kuntoutuksen Arki haltuun -hankkeen kanssa . Tekninen toimi työllistänyt nuoria kesäisin ulkoalueiden kunnossapitoon. Lähiruokapäivä (3.9.21) kouluissa lisää aluetaloutta ja edistää omavaraisuutta. Hävikki viikko (13.-19.9.21) nostaa ruoan arvostusta ja korostaa ruokahävikin vähentämisen tärkeyttä arjessa. Ravitsemusterapeutti luennoit Kivatien koululla 7. luokkalaisille kouluruokailun ravitsemuksellisesta merkityksestä.
4. Työikäisen väestön hyvinvointi			
Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutahot	Arviointimittarit	Totetuminen
Tuetaan työssä jaksamista	Kiinnitetään huomio työskentelyolosuhteisiin /työnantajat ja -tekijät Luentoja ihmisten työkykyyn ja hyvinvointiin liittyen Ravintoon, sokerin käyttöön liittyvä ohjaus Henkilöstön koulutus /työnantaja Työikäisille suunnatut työhyvinvointi-illat. Inbody-mittaukset /kunta, järjestöt Työttömien terveystarkastukset/ ppsy Selänne Kuntouttava työtoiminta	Toimenpiteet ja kyselyt. Sairaspoissaolojen seuranta Työterveyshuollon työpaikkakäynnit Pidetyt luennot Diabeteksen väheneminen Osallistujamäärä Työttömien terveystarkastuksiin osallistuneiden määrä Työtoimintaan osallistuneiden määrä	Terveet toimitilat: uudet koulut ja uusi päiväkot. Sairaspoissaoloja seurattu. Työterveyshuollosta tehty tarvittaessa työpaikkakäyntejä. Inbody-mittauksia tehty vuosittain v. 2019 10 hlöä v. 2017 21 v. 2018 23 v. 2019 17 v. 2018 6,5 %
Työttömien työkyvyn ylläpitäminen			

	/kunta, ely-keskus, työpajatoiminta Sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke Arki haltuun.	Työttömyysaste Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä Kelalle maksettavan sakkomaksun väheneminen	v. 2019 5,9 % v. 2020 8,1 % v. 2018 25,3 % v. 2019 19,4 % v. 2020 18,0 % Työmarkkinatuen kuntaosuus on alentunut vuoden 2018 lukemasta (115 170 e) vuoden 2020 lukemaan (68540 e) (Kela, raportit) Ppky Selänne on järjestänyt kehitysvammaisille päivä- ja työtoimintaa sekä tuettua asumista kotona selviytymisen tueksi. Näillä toimenpiteillä ylläpidetään ja kuntoutetaan toimintakykyä sekä edistetään hyvinvointia työikäisten kehitysvammaisten parissa. Korona kevään aikana päivä- ja työtoimintaa ei järjestetty perinteisellä tavalla, vaan sen toimintatapoja uudistettiin vastaamaan asiakkaiden yksilöllisiä tarpeita. Toimintaa järjestettiin esimerkiksi asiakkaiden kotona. Lisäksi lisättiin tuetun asumisen tukea sitä tarvitseville asiakkaille. Asiakkaille annettiin yksilöllistä korona ohjeistusta mm. suojainten ja hygienian osalta.
--	--	---	---

5. Ikääntyneen väestön hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutahot	Arviointimittarit	Toteutuminen
Tuetaan ikääntyneen väestön kotona asumista ja toimintakyvyn ylläpitämistä.	Terveystarkastukset /Ppky Selänne Kotiin annettavat palvelut Yksilölliset palvelutarpeenselvitykset Toimintakyvyn arviointi Seniorineuvolatoiminta Ohjattua ikäihmisten päivätoimintaa		Korona aiheutti haasteita 2020 ikääntyneiden palveluiden tuottamiseen ja lisäksi lisäsi yksinäisyyttä valtakunnallisten rajoitusten myötä. Teknologia tuli avuksi monessa palvelussa.Terveystarkastu kset suoritetaan seniorineuvolassa

Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Ikäntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat % vastaavanikäisestä väestöstä.

Huomioidaan ikäihmisten ruokasuositukset tarjottavissa aterioissa.

Ikäihmisten ravitsemusluento ruokapalveluiden sidoryhmille

omaishoitajille ja kaikille 70-vuotta täyttäneille, jotka sitä haluavat ja lisäksi 80-vuotiaille, jotka eivät ole palveluiden piirissä, tehdään hyvinvoinnin kotikäynnit.

Aina kun asiakas ohjautuu palvelutarpeen arviointiin hänelle tehdään yksilöllinen palvelutarpeen arviointi, jossa arvioidaan toimintakyky kansallisella RAI-mittaristolla.

Ikäihmisten päivätoimintaa on Reisjärvellä kolmena päivänä viikossa ja se on tavoitteellista

päivätoimintaa (fyysinen psyykinen ja sosiaalinen kuntoutus) Mansikan ryhmäkodin tiloissa. Lisäksi

keskustassa toimii matalan kynnyksen palvelupiste, jossa on tietoa ikäntyneiden palveluista.

Kotiin annettavia palveluita ovat kotihoito, tukipalvelut

(ateriapalvelu, kuljetuspalvelut, turvapalvelut)

Hyvinvointiteknologian palveluita on saatavilla kaikille kotihoidon

asiakkaille. KotiTV -ohjelmat

näkyvät arkipäivisin

Reisjärven alueella

POPSote-hankkeen kautta,

ohjelma on ikäntyneille

suunniteltua

ennaltaehkäisevää

toimintaa kuntoutusta ja

kulttuuritoimintaa.

Säännöllisen kotihoidon

piirissä olleita 75 v

täyttäneitä asiakkaita oli

v. 2019 25,8%

v. 2020 24,4%

(vastaavanikäisestä

wäestöstä)

Ikäntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 v

			<p>täyttäneitä asiakkaita oli v. 2018 9,1 % vastaavanikäisestä väestöstä v. 2019 12,6 % v. 2020 9,8%</p> <p>Huomioitu ikäihmisten ruokasuositukset tarjottavissa aterioissa.</p> <p>Ikäihmisten ravitsemusluento ruokapalveluiden sidosryhmille 30.3.21</p>

3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

KESKEISET HYVINVOINNIN VAHVUUDET JA HAASTEET

VAHVUUDET

- + Reisjärven kunta on panostanut terveisiin tiloihin ja asumismahdollisuuksiin: yläkoulu, lukio ja liikuntahalli valmistuivat syksyllä 2017, alakoulu valmistui syksyllä 2019 ja päiväkotitilat elokuussa 2020; uusi vuokratilasto. Lisäksi kuntaan on rakennettu valokuituverkko.
- Minun arkeni ja elämäni kyselyssä 2021 tyytyväisimpiä oltiinkin asumiseen.
- + Varhaiskasvatukseen on saatu pätevä ja sitoutunut henkilöstö.
- Syntyvyyden vaihtelu tuo haasteensa varhaiskasvatuksen tilatarpeen määrittämiseen.
- + Yhdistykset ovat tärkeä yhteistyötaho kunnalle. Ne tukevat kunnan yhteisöllisyyttä ja osallisuutta järjestämällä harrastus- virkistystoimintaa ja tapahtumia. Kunta ja yhdistykset ovat jatkaneet yhdessä järjestettäviä tilaisuuksia. V. 2020 aloittanut Kynttilät esiin vakan alta -hanke pyrkii kehittämään kolmannen sektorin toimintaa Reisjärvellä tukemalla ja aktivoimalla reisjärvisiä yhdistystoimintaa sekä rakentamaan pysyviä yhteistyömalleja toimivan järjestö-, seura- ja yhdistyskentän tueksi.
- + Terveysliikunnalle on hyvät mahdollisuudet monipuolisten liikuntamahdollisuuksien myötä, esimerkiksi Niemenkartanon ja Kisatien koulujen ulkoalueet sekä Petäjämäen maastohiihto ja ulkoliikunta-alue ovat vilkkaassa käytössä.
- + Kisatien koulun liikuntahalli (n. 1000 m²) ja Niemenkartanon liikuntasali (n. 500 m²) sekä molempien koulujen kuntosalit tarjoavat kunnan väestömäärään suhteutettuna huppeat sisäliikuntatilat. Tilojen vuokra on huokea, millä pyritään mahdollistamaan ja kannustamaan kuntalaisia tilojen aktiiviseen käyttöön.
- + Reisjärvi on koettu turvalliseksi paikaksi elää
- + Lapsiperheille pystyttiin järjestämään hyvin apua ja tukea koteihin lapsiperheiden kotipalvelun ja perhekeskusten kohtaamispaikkojen yksilöllisen tuen ja avun turvin.
- + Subjektiviivista varhaiskasvatusoikeutta käytetään aktiivisesti. Kokonaisuutena varhaiskasvatus on houkutteleva, mm. tilojen puolesta.

- + Lapsiparkki ja perhekerho on koettu hyväksi toiminnaksi.
- + Yhteistyö on jo vahvuus ja sitä voidaan vielä kehittää.
- + Monitoimisuus on näkynyt mm. ehkäisevän päihdetyön kentällä.
- + Koulussa lapsen omaan ryhmään tuotu erityisopetus ja tuki on onnistunut hyvin.
- + Etätyön hyvät mahdollisuudet
- + Asumiskustannukset edulliset
- + Kunnassa ollaan valmiita panostamaan laadukkaisiin asuntoihin, joilla voidaan edistää hyvinvointia

HUOLENAIHEITA, KEHITETTÄVÄÄ

- Asukasluvun lasku, työikäisten määrän väheneminen ja huoltosuhteen huononeminen
- Taloudellinen toimeentulo, työpaikkoja lisää
- Monipuolisempia harrastusmahdollisuuksia, mm kulttuuritarjontaa toivottu lisää sekä lapsille että aikuisille. Kunnan kulttuuritoimen toimintamäärärahat ovat minimaalisella tasolla.
- Perhetyöhön, kotipalveluun sekä mielenterveystyöhön lisää resursseja
- Leikkikenttien kunto
- Yhteisiä kokoontumisia yksinäisille
- Huoli poliisin sekä palo- ja pelastushenkilöstön saatavuudesta
- Sivukylillä teiden kunto huolettaa ja vaikeuttaa arkielämää
- Ikäihmiset toivovat ohjausta kuntosalin laitteiden käyttöön muutoinkin kuin kirjallisilla ohjeilla.
- MOVE-testin tulosten mukaan 5. luokan oppilaista oli v. 2020 heikko fyysinen toimintakyky 45,2 %:lla, osuus on melko jyrkästi kasvanut vuodesta 2018, jolloin se oli vain 23,7 %
- Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus 4. ja 5. luokan oppilaista oli laskenut vuodesta 2019 (56,3 %) vuoteen 2021 (37,7 %)
- Asuinrakennusten ja perusinfraan korjausvelka ja tästä johtuva kustannusten nousu ovat toisaalta tulevaisuuden uhkakuvia esimerkiksi kuntaan muuttamiselle ja kunnassa asumiselle.
- Seurakunnalta ovat kuntalaiset toivoneet lisää toimintoja, kuten kerhoja 3-vuotiaille. Joillekin perheille se olisi riittävä tuki.

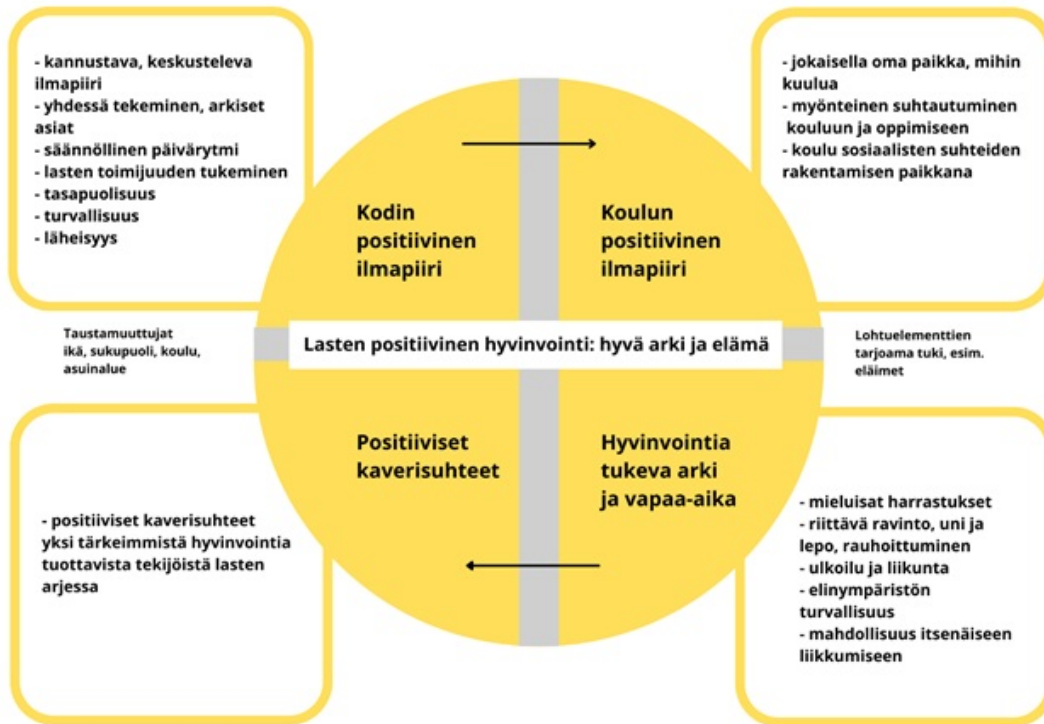
REISJÄRVISTEN LASTEN POSITIIVINEN HYVINVOINTI

Viime vuosina on alettu kiinnittää yhä enemmän huomiota lasten itsensä tuottaman hyvinvointitiedon kartoittamisen tärkeyteen. Tilastolliset indikaattorit osoittavat, mitä puutteita lasten hyvinvoinnissa on, mutta on tärkeää tunnistaa myös ne lapsille merkitykselliset asiat, joita kannattaa tukea ja vahvistaa. Tutkittaessa lasten hyvinvointia käyttäen käsiteparia positiivinen hyvinvointi saadaan tietoa niistä asioista, jotka vahvistavat lapsen hyvinvointia.

Reisjärven kunta ja Kynttilät esiin vakan alta -hanke toteuttivat keväällä 2021 yhdessä Niemenkartanon alakoulun kanssa osallisuustehtävän teemalla ”Millainen on hyvä arki? Reisjärvien lasten ajatuksia hyvästä arjesta.” Tarkoituksena oli kerätä tietoa niistä asioista, jotka vaikuttavat lasten elämään positiivisesti tuottaen lapsille kokemuksen hyvinvoinnista ja mitkä tekijät nimenomaan lasten omasta perspektiivistä tukevat lasten hyvää arkea ja elämää.

Tehtävänanto jätettiin tarkoituksella väljäksi, jotta se mahdollisti koululla hyvinkin erilaiset toteuttamistavat. Aineistoa kerrytettiin useilla menetelmillä: Lapset kirjoittivat kirjoitelmia yksin tai ryhmissä, kirjasivat paperille

hyvinvointiin liittyviä asioita ja myös piirsivät hyvään arkeen ja hyvinvointiin liittyviä kuvia. Aineiston analysointi toteutettiin nostamalla teemoittelun avulla esiin tutkimustehtävän kannalta keskeisiä asiakokonaisuuksia. Teemojen avulla muodostettiin kaavio mukaillen Poikolaisen (2014) kaaviota lasten positiivisesta hyvinvoinnista.

Lähde: Poikolainen, Jaana (2014) Lasten positiivisen hyvinvoinnin tutkimus – metodologisia huomioita. Nuorisotutkimus 32 (2), s. 3–22.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2021 - 2025

4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Reisjärven kunnan strategia 2035 on hyväksytty valtuustossa 30.1.2019. Tämän jälkeen valtuusto on 18.10.2021 hyväksynyt strategian päivityksen yhteydessä kunnan tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2021-2025. Kunnan vision sisältö ja strategiset päämäärät ovat säilyneet ennallaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Teema 1. Elinvoiman edistäminen-Yrittäjyydestä ylpeä Reisjärvi

Tarkoittaa elinkeinojen ja yritystoiminnan edistämistä. Yritysten kasvun ja kehittymisen edellytykset tukevat kuntalaisten toimeentuloa ja hyvinvointia paikkakunnalla. Siihen liittyvät työpaikat, yritystilat, teiden kunto, osaaminen ja markkinointi. Kaavoitus, tontit ja maapolitiikka.

Tavoitteet: Monipuolistuva ja verkostuva yrityscenttä. Kunta tukee yritysten toimintaympäristön ja -edellytysten kehitystä ja osaamista ja koulutusta paikallisesti ja alueellisesti. Paikallisen yrittäjyyden verkostoituminen ja monipuolinen kehittäminen nähdään vahvuutena, jonka kautta alueelle syntyy uusia työpaikkoja.

Teema 2. Terveet tilat ja hyvinvoivat kuntalaiset - puhdas Reisjärvi vetää puoleensa

Reisjärvi tekee aktiivista työtä sen puolesta, että kuntalaiset voisivat työskennellä ja asua terveissä tiloissa. Tavoitteena hyvinvoiva ja terveempi kuntalainen. Puhdas Reisjärvi vetää puoleensa.

Tavoitteet: Suunnitellaan ja rakennetaan kunta, jossa on viihtyisä ja terve asuin- ja elinympäristö nykyisille ja tuleville asukkaille. Kuntalaisten aktiivisuutta ja omatoimisuutta tuetaan yhdessä kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa. Elinympäristöä kehitetään kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Teema 3. Väestö ja perhe keskiössä - Reilu ponnahtuslauta elämään

Väestö- ja perhepolitiikka tarkoittaa toimivien lähipalveluiden järjestämistä niin, että ne palvelevat eri ikäisten tarpeita riittävästi sekä kuntalaisten huomioimista päätöksenteossa. Reisjärvisyys tarkoittaa toisen kunnioittamista, kohteliaisuutta, koulutuksen kautta hankittua tietotaitoa ja hyviä valmiuksia elämään.

Tavoitteet: Vetovoimaisten lähipalvelujen järjestäminen, kulttuurin merkityksen vahvistuminen ja harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen kaikenikäisille kuntalaisille ja väestökehityksen hallittu suunnanmuutos positiiviseksi suunnitelmakauden loppuun mennessä.

Kunnassa järjestetään lasten yksilöllisen kehityksen huomioivaa varhaiskasvatusta, monipuolista esi- ja perusopetusta ja erikoistuvaa lukiokoulutusta. Lähipalveluja ovat myös kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut, jotka varmistavat kuntalaisten henkisen ja fyysisen viihtyvyyden.

5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Kuntastrategia

Päihdeohjelma KHALL 22.6.2009

Savuton Reisjärvi VALT 11.10.2011

Reisjärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 2019

Alueellinen turvallisuussuunnitelma

Reisjärven liikenneturvallisuussuunnitelma 2005

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma VALT 21.3.2017

Reisjärven kunnan laaja hyvinvointikertomus 2017-2020

Reisjärvi - VUOSITTAINEN RAPORTTI 2019

6 Hyvinvointisuunnitelma

Tulevan valtuustokauden aikana tavoitteena on jatkaa yhteistyötä järjestöjen kanssa. Kynntilät esiin vakan alta -hankkeen yhtenä tavoitteena on ensi vuoden aikana laatia kunnan ja järjestöjen yhteistyötä ohjaavat periaatteet yhteistyöasiakirjaksi. Asiakirjaan kirjataan yhteistyön rakenteet ja käytännöt, tilayhteistyö, yhdistysavustukset sekä yhdistysten osallistumismahdollisuudet esimerkiksi kunnan strategia- ja hyvinvointityöhön. Kunnan hyte-ryhmässä tulee olla mukana järjestöedustus. Järjestöjen tuottamaa kokemustietoa ja järjestöjen asiantuntemusta hyödynnetään kunnan hyvinvointityössä sekä palvelujen kehittämisessä. Pyritään kehittämään ppy Selänteen ja järjestöjen yhteistyötä Reisjärvellä esimerkiksi matalan kynnyksen palvelupistetoiminnan puitteissa. Järjestöjen kanssa yhteistyössä on tavoitteena myös kehittää Salmensuun virkistysaluetta sekä mahdollisesti järjestää yhteistyössä kirjaston kanssa järjestöjen toiminnan ja siihen liittyvän kirjallisuuden esittelyjä. Lisäksi pyritään luomaan perinne kristillisen opiston kanssa järjestettävästä joulutapahtumasta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen pyritään myös saamaan osaksi kaikkea kunnan toimintaa talous- ja toimintasuunnitelman kautta. Liikkeelle lähdetään pienillä askelilla, kuten lisäämällä työntekijöiden hyvinvointia ja kirjaamalla ylös arkisia hyvinvointia lisääviä tekoja ja kehitysideoita, kuten toisten tervehtiminen työpaikoilla, koulujen loma-aikojen tapahtumien järjestäminen tai katujen kunnossapito.

Yhteistyötä tehdään tiiviisti myös hyvinvointialueen kanssa. Tavoitteena on luoda sellainen työnjako, että kunnan ja hyvinvointialueen palvelut tukevat toisiaan, mutta eivät ole päällekkäisiä. Tavoitteena on kumppanuusajattelu niin kunnan sisällä kuin suhteessa yhteistyötahoihin. Tavoitteena on luoda toimiva yhteistyö myös seurakunnan kanssa ihmisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

Nuorisovaltuuston, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä muiden kuntalaisten vaikuttamiskanavien avulla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ideoita ja ajatusten vaihtoa pyritään saamaan jatkuvaksi vuoropuheluksi kuntalaisten kanssa.

Yhtenä tavoitteena voidaan pitää myös yleisen hyte-kertoimen saamista hieman paremmaksi. Tällä hetkellä se on 51 (Sotkanet 0-100 kohdassa). Kertoimeen vaikuttavat mm. elintavat, asiakasraadit ja foorumit, liikunta, oppilaiden poissaolot, liikuntavälitunnit, kouluruokailu, ympäristö, koulutus, terveystiedon saaminen, toimeentulotuki, työttömyyseläkkeet sekä kaatumiset ja putoamiset yli 65 vuotta täyttäneillä.

Kehitetään perheiden arkea ja hyvinvointia tukevia toimintamuotoja. Tavoitteena on saada hyvinvointineuvola Reisjärvelle kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyönä. Hyvinvointineuvolassa voi tutun terveydenhoitajan avulla saada monialaista tukea ja apua sekä terveydenhoidon että muiden palvelujen kautta esim. kunnan liikuntapalveluista ja liikuntaneuvojalta.

Ehkäisevän mielenterveyshyönteilyn linkittäminen kaikkiin palveluihin ja sopivan tuen polun löytäminen tarvittaessa. Tavoitteena se, että palvelut ja avun saa, kun niitä tarvitsee.

Ikäihmisten liikkumisen aktivointi ja kannustaminen liikkumaan. Tässä voitaisiin tehdä yhteistyötä järjestöjen kanssa, esimerkiksi siten, että järjestöt varaavat vuoron, jolloin kynnys lähteä on pienempi. Myös vertaiskouluttajien kouluttaminen voisi kannustaa lähtemään mukaan kuntosalille ja muihin liikuntamuotoihin. Tässä voitaisiin tehdä yhteistyötä järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa. Etsivä vanhustyö voi ennaltaehkäistä tulevaa palvelutarvetta ja tuoda lisää hyvinvointia ikääntyneiden Reisjärven kuntalaisten elämään, sekä voisi toimia yhdyshenkilönä järjestöjen kanssa.

Kumaha-hankkeen avulla voidaan saada kulttuuripalvelut nykyistä paremmin esille ja ihmisten tietoisuuteen. Kulttuuriin liittyviä tapahtumia ja harrastusmahdollisuuksia on toivottu myös kyselyssä.

Osallisuutta ja ihmislähtöisyyttä paikallista yhteistyötä edistämällä -hankkeen avulla pyritään kohentamaan 15-64 -vuotiaiden työelämän ulkopuolella olevien heikommassa asemassa olevien ihmisten hyvinvointia.

Jelppi-verkon etsivän nuorisotyön avulla on saatu ehkäistä nuorten syrjäytymistä. Yhteistyö kuntouttavan ja muun sosiaalityön kanssa on myös tiivistä.

Harrastus joka lapselle -hanke koulussa on tuonut mahdollisuuden järjestää ilmaisia harrastuksia jokaiselle koululaiselle. Hankkeen kautta on saatu aikaan myös yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. On myös osa kaikki kasvattavat -ajatusta. Harrastuksen kautta on myös helpompaa saada tuttuja ja ystäviä.

Mummo ja pappa -toiminta varhaiskasvatuksessa olisi myös hyvä saada koronan jälkeen käyntiin. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen ja koordinointi olisi tärkeä saada sujuvaksi ja osaksi työtä.

Arjen sujuminen on yksi tärkeimpiä hyvinvoinnin ja terveyden tekijöitä. Yhteistyön ohella se on toinen tulevan kauden painopistealue.

Yhteistyö

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Toimivaa yhteistyötä kehitetään	Toimialat kirjaavat jo olemassa olevat yhteistyöt ja niitä kehitetään koordinoitusti.	Toimialajohtajan johdolla koko toimialan henkilöstö.	Kirjaukset yhteistyöstä ja sen avulla tehdyistä tapahtumista ja muusta työskentelystä.
	Hankkeiden kautta järjestöjen kanssa tehdyn yhteistyön kehittäminen.	Hanketyöntekijä ja toimialojen henkilöstö	Yhteistyökäsikirja
Yhteistyökumppaneiden piiri laajenee	Hankkeiden ja muun toiminnan kehittämisen ja kehittymisen kautta etsitään uusia yhteistyökumppaneita.	Toimialajohtajan johdolla koko henkilöstö.	Toiminnan kehittymisen ja kehittämisen kautta tehdyt tapahtumat sekä alkaneet uudet yhteistyöt.

Arjen hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Arjen työn kirjaamisen kehittäminen	Vuosikellon avulla kirjataan toimialoilla tehtävä työ	Koko henkilöstö	Kirjaukset
Hyte-työ osana taloutta ja toimintaa talousarvion ja toimintakertomuksen, strategian ja muiden toimintaa ohjaavien asiakirjojen kautta.	Hyte-työ osaksi toimintasuunnitelmaa, tavoitteet strategiasta	Koko henkilöstö	TOimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen kirjaukset
Kuntalaisten arjen haasteisiin vastaaminen yhteistyöllä	Kuntalaisten kuuleminen eri tavoin ja esille nousseisiin haasteisiin vastaaminen.	Koko henkilöstö	Kuntalaisaloitteet, -palautteet ja muu vuorovaikutus ja sen kautta tapahtunut työskentely ja sen kirjaaminen

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

7 Suunnitelman laatijat

Marjut Silvast, kunnanjohtaja
Marianne Ahmaoja, talous- ja henkilöstöjohtaja
Ulla Pietilä, kunnanhallituksen edustaja
Markku Puronhaara, sivistysjohtaja-rehtori
Anita Aho, kirjastotoimenjohtaja
Teijo Haapaniemi, vapaa-aikasihteeri
Marja Kinnunen, päiväkodin johtaja
Ville Repo, tekninen johtaja
Merja Luomanen, ravitsemis- ja siivoustyönjohtaja
Minna Malila, hyvinvointipalvelujohtaja ppky Selänne
Hannele Koski, terveys- ja vanhuspalvelujohtaja ppky Selänne
Satu Oikarinen, projektipäällikkö
Päivi Paalavuo, työryhmän sihteeri

8 Suunnitelman hyväksyminen